

39. RAMASETTER ROBERT

urnák

BUDAPEST

Levél 2 I. em.

Taxa postala
Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Kül-
földre: Havonta 2, negyedévre 6,
félévre 12, egészévre 20 dollár. Hír-
adatok díjazás szerint. Az „UJ
KELET” a transilvaniai és banati
szélsőségek egyetlen politikai naplap-
ja. Cikkünk utányomását csak a
forrás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ESZAKI POLITIKAI NAPILAP

Bérmertetlen
leveleket nem
fogadunk el.
— Kéziratok
megőrzését és visszakiadását nem
vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő: Jambor
Ferenc. Bucuresti szerkesztő: Há-
szegi Ernő, Strada Cobalcescu 52.
Péntek, 1937. június 4.
5697. EV. XX. ÉVF.
SZIVAN 25. 124. SZAM

Rekordszámot ért el a román export 1937 első harmadévében

Pop Valer dr. csehszlovák példával akarja igazolni az etnikai arányosság jogosultságát

A kormány a behozatal fokozatos szabadidatételét készíti elő

Bucuresti, június 3. (Az Uj Kelet tud.) Pop Valer dr. ipari és kereskedelmi miniszter tegnap este fogadta a sajtó képviselőit és hosszasan nyilatkozott előttük a tárcájába vágó aktuális kérdésekről. Elmondotta, hogy az ország gazdasági helyzetének kedvező alakulása erősen attól függ, milyen mértékben lehet a nemzeti termékeket kedvezően értékesíteni. Ebből a szempontból tehát meg kell vizsgálni a külkereskedelmének alakulását. A folyó év első négy hónapjában a külkereskedelem terén elért eredmények minden várakozást felülmúltak. 1937 első négy hónapjában az exportált áruk értéke 9 milliárd 109 millió lej tett ki, olyan rekordösszeget, amelyre már régen nem volt precedens az ország kivitelének történetében. Az alábbi összehasonlító számok megfelelően illusztrálják ezt:

Az év első negyede	A kivitt áru értéke
1937	9.109.000.000
1936	4.700.000.000
1935	3.380.000.000
1934	4.170.000.000
1933	4.500.000.000

A folyó évi kivitel tehát összegben meghaladja a kétszeresét az utóbbi öt év folyamán realizált legnagyobb exportnak is. Ennek megfelelően a kiviteli felesleg a folyó év első negyedében 3 milliárd 766 millió lej tesz ki, ami a többi évekhez mérten ugyancsak rekordnak felel meg. Ime a kimutatás:

Az év első negyede	kiviteli felesleg
1937	3.768.000.000
1936	901.000.000
1935	482.000.000
1934	81.000.000
1933	584.000.000

Az export a kivitelre került áruk tekintetében a következőképpen oszlott meg az elmúlt harmadévében:

Élelmiszer	340.000.000
állati termékek	522.000.000
gabona és gabonatermékek	3.384.000.000
fa és fatermékek	613.000.000
petróleum és termékei	3.681.000.000
egyéb	833.000.000

A kilátás a jövőre vonatkozóan fölöttébb kilátástalan. A buzatermés jónak ígérkezik és reméljük, hogy a román föld egyéb hozadékában is legalább is közepes lesz az aratás.

Ezek az eredmények feljogosítják a kormányt arra, hogy újabb lépéseket tegyen a behozatal felszabadoitása terén. Bizonyos cikkeket máris kivontunk a kontingens alól. További megszorító intézkedések megszüntetésén dolgozunk most és reméljük, hogy a vonatkozó tervek a legközelebbi időn belül gyakorlati válnak.

Június 15-én kezdik meg a kartell-törvény alkalmazását

Ezután elmondotta a miniszter, hogy a kartell-törvény alkalmazását június 15-én kezdik meg. Erre a zidőpontra már megfog alakulni a törvényben előírt legfőbb kartell-tanács. Ami a nemzeti munkaadalmi törvényrendeletet illeti, Pop Valer elmondotta, hogy a csehszlovák kormány

a nemzetvédelemmel összefüggő iparágakban az etnikai arányosság elvét alkalmazza. A csehszlovákiai német munkások ez ellen panaszt emeltek a Népszövetségnek, amely azonban elutasította a panaszt és megállapította, hogy a kormány intézkedése nincs ellentétben a kisebbségi szerződéssekkel.

Hogyan van Csehszlovákiában?

Az iparügyi miniszter nyilatkozatának ez utóbbi része nem teljesen fedi a helyzetet. Mindenekelőtt is nem volt szó a cseh nemzetvédelemmel kapcsolatos iparágakban az etnikai arányosság elvének alkalmazásáról.

A cseh kormánynak ez már csak azért sem érdeke, mert a 14 millió lelket meghaladó lakosságból csak öt és félmillió született cseh, tehát ezekben az iparágakban az arányosság elvének alkalmazása folytán a csehek kisebbségben maradnának. Másodszor nem az egész iparról és kereskedelemről, hanem kizárólag a nemzetvédelemmel kapcsolatos iparágakról volt szó, a cseh kormányt tehát nem ki-

sebbség elnyomó szempont, hanem a nemzetvédelem iránti érthető körültekintés vezethette. A panaszt a Népszövetségnél a Henlein csoporthoz tartozó hitlerista munkások emelték és a cseh kormány megbízottja nem az etnikai arányosság elvének jogosságával védekezett, hanem nemzetvédelmi szempontokra hivatkozott és arra, hogy a szóbanforgó gyárak kimonrott csehiakta vidékeken működnek és az intézkedés maga nem a kormánytól, hanem az illető gyáraktól ered, amelyek a környékbeli lakosság kívánságát akarták honorálni.

Pop Valer dr. részéről meglehetősen kockázatos vállalkozás volt a csehszlovák példára való hivatkozás. Csehszlovákiában ugyanis az etnikai arányosság elvét annyira komolyan veszik, hogy a legnagyobb kisebbség: a kétmilliónyi német lakosság miniszterrel van a kormányban képviselve. Románia kisebbségi lakosságának semmi kifogása nem lesz az ellen, ha a velük szembeni bánásmód tekintetében a cseh példát fogja követni a román kormány.

Blomberg Olaszország angol-ellenes magatartásának megszüntetését ajánlotta Mussolininek?

Neurath Magyarország és Bulgária fegyverkezési egyenjogúságáról akar tárgyalni Beigrádban

Róma, június 3. (Rador). Blomberg marsall ma megtekintette a furburai katonai repülőtérén tiszteletére rendezett katonai bemutatót. Jelen voltak a bemutatón az olasz király, Mussolini, az aasai herceg, Badoglio és de Bono marsallok és mások.

A bemutató után Victor Emánuel király kihallgatáson fogadta Blomberg német hadügyminisztert, akivel 1 1/2 órán át tárgyalt. Blomberg azután Mussolinin kereste fel, akivel egy óra hosszat beszélgetett Ciano jelenlétében. Este 300 teritékes diszvacsorát adott Blomberg tiszteletére.

Blomberg római látogatásával kapcsolatban a l'Oeuvre azt írja, hogy Berlinben azt hiszik, miszerint a német hadügyminiszter római küldetése Mussolinin meggyőzésére irányult, aki nyíltan bevallja, hogy kétmilliárd lírát költött el Spanyolországban. Ezzel szemben Németország érdekei megkivánnák, hogy Olaszország hagyjon fel angolellenes magatartásával.

Párizsi és londoni jelentések szerint Blomberg német hadügyminiszter római tárgyalásaival kapcsolatban bizonyos nyugtalanság mutatkozik angol és francia diplomáciai körökben.

Neurath beigrádi útja

Berlini jelentés szerint von Neurath valószínűleg szombaton este utazik el és egyenesen Beigrádba megy, ahol két napot tölt. Azután Szófiába látogat és hazatérőben kiszáll Budapesten. Neurath tájékoztatót fogja magát a helyzetről és a három ország vezetőivel tárgyalni fog az egymásközi gazdasági kapcsolatok fellendítésének lehetőségeiről. Neu-

rath ki fogja puhatolni, milyen álláspontra helyezkedne a jugoszláv kormány Bulgária és Magyarország esetleges fegyverkezési kérése ügyében.

Eden cáfolata a keletafrikai olasz-angol területcsere ügyében

Londoni jelentés szerint Edent megkérdezték az alsóházban, mi igaz bizonyos olasz-angol tárgyalások híréből, melyek keletafrikai területcserere vonatkoznak. A külügyminiszter tagadó választ adott.

Egyidejűleg Eden azt is kijelentette az alsóházban, hogy azok a hírek, amelyek szerint Németország kibérelne egy szigetcsoporthat a görög arhipelagosban, minden alapot nélkülöznek.

Párizs, június 3. (Rador). Bibescu Antal meghatalmazott miniszter ma Blum miniszterelnöknel, Delbos külügyminiszternel és Lebrun elnöknel volt kihallgatáson. Bibescu ma Londonba utazik.

Ma dől el a június 8-iki amnesztia sorsa

Bucuresti, június 3. Valószínű, hogy ma vagy holnap az igazságügyminiszter kihallgatáson jelenik meg az uralkodónál, amikor döntés történik arra nézve, gyakorolnak-e kegyelmet június 8-án és milyen jelleggel, egyénileg vagy általánosságban.

VILAG TÜKRÉ

Rés a titkos diplomácia falán

Aki utóbb Genfre figyelt, annak látnia kellett, a világ nemcsak Európából áll. A Népszövetség közgyűlésének afrikai kérdés a főtárgya: Egyiptom főlvétele. A tanácsülés egyik legfontosabb kérdése viszont ázsiai ügy: az alexandrettei szandzsák.

Mind Egyiptom felvétele, mind az alexandrettei szandzsák problémája a mohamedán államok előretörésével függ össze. Egyiptom főlvétele már Genf előtt elintézt ügy volt. Egyiptom örömtől sugárzó képviselői ünnepélyesen vonulnak be a Népszövetségbe s nincs állam, amely ez ellen kifogást merne emelni.

De nemcsak Egyiptom szabadul föl. Szíria is a főlzabadoulás utján halad. De a szíriai főlzabadoulás nem megy simán. Az izlám főlzabadoulása ma az izlám kultúrájához tartozó népek emancipációját jelenti. De ezt az ügyet erősen összetartó vallási kultúrát a mi időnkben szétrobantják a nemzeti erők. Szíriában a török érdek ütközik össze az arabbal és a francia birodalom úgy lép föl, mint az arab nemzeti követelmények védője.

Az alexandrettei szandzsák ügyét a Népszövetség albizottságában két dolog kivételével közmegegyezésre intézték el. Az egyik a szandzsák határaitra vonatkozik. Sokkal nehezebb a másik. Ez az arab nyelv egyenjogúságának problémája. A kemali Törökország, a diktatúrát természetéhez híven, nem akar tudni kisebbségi jogokról.

A török követelésekkel szemben a franciáknak nemcsak Szíria arabjaira kell tekintettel lenniük. A francia birodalom ma nagy arab hatalom.

De a francia politikának nemcsak a birodalom arabjaira kell figyelemmel lennie akiknek szerepe a francia politikában és a hadseregben nőttön nő, nemcsak a szövetséges Szíriára, hanem Törökországra is. Törökország a Balkán-bloknak vezető hatalmassága. S a Balkán-blokk ma nem elhanyagolható része a francia védelmi rendszernek.

Ezért nem kétséges, a szandzsák kérdésében Franciaország megegyezésre törekszik. A francia politikának azonban mindenestre meg lesz az az eredménye, hogy a kisebbségi jogok bevonulnak az új mohamedán államok törvényterébe.

Egyiptom és a szandzsák problémái azonban nem egyedüli kérdései nagyjainknak, amint ezt a diplomácia óvatos képviselői szeretnék elhitetni. A Népszövetség tanácsülésén más kérdések is felütöttek fejüket. A diplomácia számára kellemtelen problémák.

Az abessziniai ügyet sikerült elhallgatniok. Egyelőre. A négus küldöttsége nem jelent meg. De a kínos probléma ott volt. Az a tiltakozás, amelyet többek között Norman Angell és Lloyd George is aláírtak és amelyik Abessziniának a Népszövetség soraiból való törlése ellen emelt óvást, világosan megmutatja, hogy a fekete négus küldötteinek távolmaradása nem tette elintézté az abessziniai problémát.

A hódítás egyszerű tudomásulvétele ellen ma nemcsak az angol közvélemény lázad fel. Mexikó képviselőjének felszólalása bizonyítja, hogy vannak államok, amelyek a Népszövetség feladatát nemcsak hódítások regisztrálásában látják. Még kevésbé abban, hogy a Népszövetség új hódításokhoz segédkezet nyújtson.

Az abessziniai kérdés tárgyalására nem került sor. Annál nagyobb szerepet játszik a Népszövetség tanácskozásain az abesszi-

njai kérdéssel igen rokon spanyol ügy, a déleuropai gyarmati háború problémája.

A spanyol kérdés számára Európa hatalmai igen nyugalmas, a nyilvánosság kizárásával működő fórumot teremtettek, a benemavatók bizottságát. A bizottság munkájának eredménye nem titok. Amit Spanyolország genfi küldötte a „Fehér Könyv” fekete lapjain a világ közvéleménye elé tárt, nem hat meglepetésszerűen. Csak a titkos diplomácia számára volt titok, a közvélemény, ha nem is olyan pontosan, de rég tudta mindazt, amiről a „Fehér Könyv” beszámolt.

Olasz tábornoknak. Mancinának napiparancsa: „Malagában történetünk könyvébe dicsőséges lapot írtatok.” Miután Olaszország külügyminisztere hozzájárult a benemavatók politikájához, írja a „Roma Fascista”: „A benemavatók komédiának vége. A mi számunkra el sem kezdődött.”

Del Vayo „Fehér Könyv”-től a diplomaták nincsenek elragadtatva. Szerintük zavarja a folyamatba telt tárgyalásokat. Anglia, nyilván közvéleményének nyomása alatt, akciót indított. Ennek célja az önkéntesek visszahívása továbbá fegyverszünet ennek az akciónak a lebonyolítása érdekében. Anglia ezenkívül a polgárháború humanizálása és Guernica bombázása okainak földériteése érdekében is lépéseket tesz. Angliát törekvéseiben támogatják Franciaország és Belgium. Nemcsak szolidaritásból. A francia és a belga közvélemény is háborog. Belgium primása a mehelni érsek, ugyanaz a Van Roey kardinális, akinek Degrelle megbuktatásában része volt. Támogatja a baszk gyermekek érdekében megindult nagyszabású belga akciót.

Már most világosan látható, hogy az angol-francia-belga megmozdulással szemben a Berlin-Róma-tengelyen ellenállás mutatkozik. A németek ellenállása gyengébb, mint az olaszoké. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a Harmadik Birodalom nem támogatja majd a maga módján Olaszországot.

A fasiszta hatalmak olyan föltételekhez ragaszkodnak, amelyeket sem a valenciai kormány, sem a demokratikus hatalmak nem fogadhatnak el. Nagy tévedés az a titkos diplomácia körében elterjedt fölfogás, hogy a spanyol „Fehér Könyv” győngyi a Londonból kiindult akciót. Ha ennek a törekvésnek valamilyen irányban sikere lesz, akkor ez csak annak lesz tulajdonítható, hogy Anglia erősen áll a talpára. Anglia ezt azonban csak úgy teszi meg, ha közvéleménye ösztökéli. Közvéleménye pedig csak akkor mozdul meg, ha nyílt diplomácia hozza nyilvánosságra azt, amit a titkos eltakarni igyekeznek.

A Népszövetség távolról sem tökéletes intézmény. De hogy valami mégis jelent, ezt épp az bizonyítja, hogy a titkos diplomácia nem tudja megakadályozni, hogy a nyilvános ülések résén át néha friss áram ne hataljon a külpolitika megáporodott levegőjébe.

A Népszövetség tanácsának ülésén szóba került a belga kérdés is. Anglia és Franciaország bejelentik garanciavállalásukat. Belgium hangsúlyozza hűségét a Népszövetséghez. A belga kérdés azonban csak a csicskét lebbenti fel annak a lepelnek, amely a nyugati paktum, az új Locarno kérdésre borul. Franciaország és Anglia nyilatkozatával befejeződött Locarno felzárolásának ügye? Egyelőre, ugylátszik, igen. Alig mutat arra jel, hogy Németország és Olaszország bevonásával létrejön az új Locarno. Németország és Olaszország épp azoknak a kötelezettségeknek lazítását kívánják, amelyek Belgiumot a Népszövetséghez fűzik. Az olyan új Locarno-ból, amely Belgiumot kioperálja a Népszövetségből, se Belgium, se Anglia, se Franciaország nem kérnek.

Baldwin, az angol világbirodalom common sense-ének a józan, kispolgári angol közvéleménynek valóságos megtestesítője, a birodalmi értekezleten kiemeli: az angol világbirodalmat érdekelni fűzik össze, de a világbirodalom tartósságának előfeltétele, hogy ezekhez az érdekekhez eszmék is járuljanak. Az az eszme, amely a nagy angol világbirodalom polgárait legjobban hatja át: a világbékének s a béke népszövetségi szervezésének gondolata.

Ezzel az eszmével szembe helyezkedik a német és az olasz világpolitikai világné-

zet. Ez a világnézet ellensége minden átfogó, a népek kölcsönös szolidaritását aláhúzó, humanisztikus szövegek köntösét felöltött politikai eszmének. Ezeket a szentimentális jelszóval bélyegzi meg. Az államok közt kétoldali szerződéseket követel,

Akik elsőnek fedezték fel a tengert...

— Palesztinai levél —

Ma ünnep van Palesztinában. Az uccák mozgalmasabbak, a forgalom jóval nagyobb, mint máskor. A város néhány pontja virágokkal és főleg galyakkal van feldisztve, a legtöbb házon a zsidó nemzeti lobogót lengeti a szél; s a gyermekek (ezek a drága, fekete, bájos, kedélyes, szemtelen palesztinai gyermekek, akik szentül hiszik, hogy övék az egész világ és hogy ebben a szép világban Palesztina a legszebb és talán a legnagyobb ország) ezres seregekben vonulnak ki az utcára és hangos kacajuk, énekük, meg kiabálásuk megtölti a levegőt. Ünnep van Palesztinában, általános, minden zsidó számára egyforma ünnep: s habár nincs olyan láрма és fülsüketítő zaj, mint az angol királyi koronázási ünnepségein, a mostani ünnepség mégis impozánsabb benyomást kelt, mert meleg benső érzéssel és szeretettel ünnepeljük meg ezt a napot. Pontosán egy éve annak, hogy a zsidóság „felfedezte” a tengert és saját kikötőjének az építéséhez fogott. Időközben a „gyermek”, amelyet annyira becéztek és amelynek nevelése olyan nagy összegeket emésztett fel, kissé megeremelte magát s azok, akik a gyermeket nevelték, szintén idő előtt megöregedtek és gazdagodtak tapasztalatokban és csalódásokban. De a gyermek iránti szeretet cseppet sem csökkent. A hozzáfűzött remények nem halványultak el. S ha az elmúlt esztendőben még gondoltak arra, hogy ez a tel-avivi kikötőépítéssel való dolog nem egyéb, mint szeszély és muló flört a zsidó nép és a tenger között, ma már senki sem kételkedik abban, hogy ez már nem flört többé, hanem komoly, mély, örökös szerelem, s hogy a zsidó nép nem fog fősvény kedni sem pénzzel, sem erővel, hogy a becézett és mindenki által szeretett gyermeket addig nevelje, míg az elég erős lesz ahhoz, hogy megálljon a maga lábán. Tel-Aviv kikötője nem szeszély és nem álom többé, hanem a jisiv büszkesége, minden palesztinai zsidó számára a legnagyobb és legmélyebb élmény. S beláthatatlan következményekkel rendelkező dolog, nem lehet előre tudni: az energia és az öröm és a lendületnek milyen új forrásait fogja felfedni ez a nagy zsidó élmény, ez az új kapcsolat, melynek neve „megbarátkozás a tengerrel.”

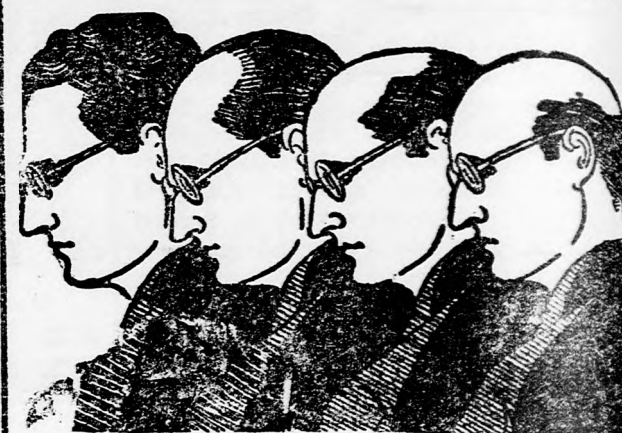
Ebben az ünnepélyes pillanatban meg kell emlékeznünk a „tenger-mánia” első hőseiről, azokról, akik első pionirjai voltak az eszmének, akik első ízben „felfedezték” a tengert, felismerték a benne rejlő erőt és készséggel hozták meg érte a legnagyobb áldozatokat. Mert Tel-Aviv kikötője nem potyogott le az égből, a róla szóló hősköltemény chaluczmusról, keresésekről meg vértanúságról zeng. A tenger e chalucjai közül sokan életükkel fizettek s bizonyos, hogy az ő uttörő munkájuk nélkül ma nem volna zsidó kikötő.

Ebbe a diszes galériába, a tenger chalucjainak legelső sorába, éppenséggel egy idegent, egy keresztény embert kell állítanunk, aki szívvel és testtel zsidó lett. A neve: Ali Bojavszi. Érdekes ember, érdekes sors. Született orosz, egy viceamirális fia, az apja elpusztult a forradalomban. A fiát, aki Oroszországban flotta-kapitány volt, halálra ítélték, de sikerült Törökországba szöknie és onnan került Palesztinába. Minden intelligens orosz hajlamos a költészetre, meg az irodalomra, s Bojavszi kapitány is szerette a költők és bohémek társaságát. Amikor Palesztinába került, megismerkedett fiatal zsidó költőknek egy csoportjával, köztük Abraham Slonszkival meleg, bensőséges barátságot kötött. S ez az ország rövidesen az ő otthona lett. Ösméri az országot és az embereket, szorosan hozzá van kötve az országhoz és annak sorsához. A héber nyelvet tökéletesen beszéli és természetesen ő nem sz'fámcionista, hanem revizionista. Általában nem szereti a politikát és a politikai diszkussziókat, de ha szóba kerülnek a jisiv szenvedései, az angolokkal és az arabokkal való viszony, Bojavszi kapitány haragra gerjed és az öklével fenyegetőzik: gyávák, galutzsidók, apró, gerinctelen emberkék, szalonszociálisták, stb. S mind ezt olyan nyíltan, becsületesen és őszintén mondja, hogy az ember elfelejti a helyzet komikus voltát, hogy hát itt tulajdonképpen egy keresztény ember, egy volt orosz kapitány beszél, aki a zsidó belügyekbe szól bele és azt mondja, „mi

amelyeket egyoldaluan föl lehet bontani. Ma összeütköznek az érdekek az államok pályáján. De nemcsak az érdekek, az eszmék is. Ezeknek az összeütközéseknek a lárma Genf világába csak a diplomácia hangfogó szőnyegein szűrődik át.

— revizionisták”. Előfordul az is, hogy a kapitány becsip egy kicsit, ilyenkor félig oroszul félig héberül beszél s kiszalad a száján az oroszok gunyszava „zsidó”, de rögtön széles oroszos mosollyal elvevati magát és senki sem veszi ezt rossz néven tőle, mert mindenki tudja, hogy kitűnő ember, nagyszerű, odaadó, lelkes barátja a zsidóságnak és „zsidó”-t ő ugyem értelmeli úgy, mint gunyszót. Bojavszi kapitány számtalan esetben tanujelét adta a zsidóság iránti loyaltásának és odaadásának. Ő alkotta és szervezte meg a Betár tengerészeti szekcióját. Sok hasonló vállalkozásban vett részt és minden ellenszolgálat nélkül mindenkor készséggel segít és ellát tanácsal meg utasításokkal olyan ügyekben, amelyek a tengerészettel vannak összekötöttesben. Bojavszi kapitány nagy hiva a tel-avivi kikötőnek, bizonyos időközben propaganda cikkeket ír a „mifal hájám” (tengerészeti akció) érdekében és ezeket a cikkeket csodálatosképp a mindig a munkásszervezet hivatalos lapjában, a Dávarban adja közre.

Természetes és magától értetődő dolog, hogy Bojavszi kapitány nem az egyetlen előharcos ezen a téren. Rajta kívül van két zsidó tengerészkapitány, az egyik B. Tuvin mérnök és a másik Zeév-Hájám, mindketten oroszországi zsidók, akik sok évvel ezelőtt elvégeztek a tengerészeti iskolát azzal a határozott szándékkal, hogy tehetségük és tudásuk valamikor hasznára fog válni a cionizmusnak. Abban az időben nevéstégesen hatott, hogy zsidó ember tengerészeti tudománnyal foglalkozott. Minek kell a zsidóknak tenger és hajóraj? S milyen alkalommal használhatja fel a zsidó ember tengerészeti tudományát? De mindketten jó cionisták voltak, hittek a zsidó állam jövőjében s szaktudásukkal komoly szolgálatot tettek eddig is Palesztinának. Az ő közreműködésüknek köszönhető, hogy sikerült megalapítani az első matroz- és hajótisztképző iskolát, ők adták a hajóépítésnek az első lökést és egyáltalán hozzájárultak ahhoz, hogy a tenger meghódításának eszméje feléledjen és teret hódítson. Zeév-Hájám kapitány esztendőnk hosszú során át végzett tanulmányokat külföldön és ma Palesztinában egyike a legjobb szakembereknek. Tuvin mérnök dús, gazdag ember, ő nem szenteli életét ennek a hi-

KIHULL EGY SZÁL... KIHULL MÉG EGY... ÉS IGY HULL KI A HAJA...

Ha idejében meg nem akadályozza, egyszerre csak arra öbröd, hogy pusztá haanyagból megkopaszodott. Így hát — sommi késedelem, amíg még van idő! Minden reggel egy bedőz-kadályozza a haj hajlékát, megzúnteti a kopásodat és biztosítja frizurája szépségét és tartosságát. Egy fél évkezd óta a PETROLE HAHN elsőrangú kválitáit nemcsak a nagyközönség ismerte el, hanem az orvosok is, akik eredménnyel használják és ajánlják sz.

PETROLE HAHN

TELLEMS ILLAT EREDETI FRANCIA GYÁR

vatásnak, de komoly összegekkel és értékes utbaigazításokkal támogatja a zsidó hajózás ügyét s a Zebulom nevű zsidó hajózási társaság, mely ragyogó eredményeket ért már eddig is el, sokat köszönhet neki.

Sok zsidó álmodozó, uttörő és chaluc áldozta idejét és nem ritkán életét azért a romantikus, eszméért, melynek neve: a tenger meghódítása. Se szeri, se száma a keresi családoknak és a szerencsétlen kísérletek ezen a téren. A „pínszki halászok” eljöttek Palesztinába, hogy kiépítsenek egy egész halászfalut, rengeteg pénzt és fáradságot öltetek bele a vállalkozásba, de munkájuk eredménytelen volt, mert nem ösmerték az ország feltételeit és adottságait. Később amerikai fiatal emberek egy csoportja szintén kísérletezett hasonló dologgal. Ezek a fiatal emberek egy maláriás zónában vertek sátrat, s addig küzdöttek a gyilkos kórral, míg a végén valamennyien alul maradtak a nagy birokban. Két könnyelmű zsidó idealista rozoga bárkán vágott neki a tengernek, hogy „méréseket végezzenek és tanulmányozzák a hajózás lehetőségeit”, s életükkel fizették meg ezt a kísérletet. Hosszu a névsor, a pionirok, álmodók, mártírok és csalódottak névsora. De így épül az ország, nagy vajudások és fájdalmak közepette. S éppen azért, mert annyi szenvedésbe kerül, drága ez nekünk és erősen, elszakíthatatlanul a szívünkhez köt.

M. Sonnenkár

Nincsenek többé szöke nők Madridban

Hogyan él az ostromlott spanyol főváros

London, június 3. Haldane, a cambridgel egyetem tanára nemrég tért haza Madridból, ahol azért járt hogy Madrid város védelmi juttáját tanácsokkal lássa el gáztámadások ellen való védekezés dolgában.

Haldane professzor most egy előadás keretében beszámolt madridi utjáról és eközben néhány igen érdekes részletet mondott el az ostromlott spanyol főváros életéből.

Elmondotta többek között, hogy vigasztalan dantei képet várt, a különböző hírlapi tudósítások és fényképfelvételek alapján azt hitte, hogy Madrid már csak flüstölő romhalmaz.

— Nagy meglepetésemre, — mondotta — a pusztulás megközelítéleg sem olyan arányú, mint elképzeltem. A legtöbb uccában egyetlen ház sem rongálódott meg. Az yperni és arrasi világháborús képekhez hasonlítva azt lehetne mondani, hogy Madrid semmi komoly károsodást nem szenvedett.

Előadásának legérdekesebb azonban az a része amely a madridi élet egy egészen sajtóságos jelenségére hívja fel a figyelmet.

A madridi nők most mind kalap nélkül járnak és mint megállapította, a szöke nők lassanként barnahajú nőkké alakultak át.

Elhamarkodott dolog lenne azonban azt hinni, — hangsúlyozta a professzor, — hogy a nők a zord időkre való tekintettel önként

mondtak volna le a divatos szökítésről. A magyarázat sokkal egyszerűbb és prózább. A szökítéshez használt hidrogén-szuperoxid készlet nagyon megfogyatkozott Madridban és a kormány intézkedése folytán a fodrászok nem kaphatnak szuperoxidot, mert a még rendelkezésre álló kis készletet a kórházak számára tartották fenn.

Haldane tanár a továbbiakban Madrid élelmezési viszonyairól beszél. A nép között kemény, csaknem ehetetlen kenyéradagokat osztanak szét. A vaj ritkaságszámba megy. Neki magának is meg kellett elégednie bab, vagy lencsefőzelékekkel, amelyhez legjobb esetben, csak egy parányi húst, vagy szárított halat tudott szerezni. Nagy a hiánya a tüzelőanyagban is. A madridi nők, mint mondja, hámulatos lemondással bele tudtak törődni a leromlott élelmezési viszonyokba, csak a szuperoxidhiány miatt panaszkodnak, amely brutálisan megfosztotta őket büszkeségüktől, a divatos szökéségtől.

Friss töltésű ítamasi „LITHYNA” ásványviz érkezett. Kapható: Deposit de Apa Minerale Cluj, Str. Paris 38.

PEN...
Hic...
„inte...
Az állatorvos akadály...
Cluj-Kolozsv...
tud.) A clujme...
sér érdekes in...
dr. Tanasiu Sir...
parasztpárti sz...
Hidalmás közs...
ria csütörtök...
cikken számo...
téséről.
Tanasiu dr...
jában, hogy H...
és a község kö...
temető birtokj...
ség beépítend...
ni a temetőhe...
községet, hogy...
metőt. A hely...
ta a község h...
hitközség a kö...
fellebbezte meg...
az ügyben hatá...
Vita
Május 30-án...
hidalmási kere...
vári sanatórium...
és régi temető...
és ezért a közs...
délyért. A közs...
ság döntésére...
kerést. Erre S...
vezetőségéhez...
a Schön család...
om és a lány...
eltemetni. Miut...
dó ritus szerin...
lett eltemetni...
ségi ellenör...
aki között...
nyét, hogy r...
nincsen, jav...
regi temető...
ellenjegye...
Ennek az eng...
temetőben négy...
Ida sírját.
A közs...
Alig kezdtek...
megjelent ott...
orvos, Vasile...
sile Tibeschi...
csendőrszerve...
csapat.
Ezek mega...
munkáját és...
pedig beza...
Sci...
elő...
A temetési r...
zett meg a tem...
találta, és meg...
holtat temethe...
ők az elképesz...
rők beszerzett...
dr. Lelutiu nem is...
hogy nem is...
azzal, ha...
Az egybegyűlt...
szellei és közve...
gtek, hogy er...
let — ezek az...
Telefonálgatá...
egészségügyi u...
ost hirta és i...
ze a temetést...
ásnak sem vo...
ai.
Időközben a...
ge igazított...
a feszült ha...
res konfliktu...
tak a tömeg...
Végül a legk...
zímterezett...
elmutatót lev...
ásul vétele ut...
őket és mege...
és, a botrányo...
2 órakor törté

Hidalmáson antiszemita „intellektuelek” zavartak meg egy zsidó temetést

Az állatorvos, az iskolaigazgató és egy tanító csendőrséggel akarta megakadályozni egy zsidó lány eltemetését. Tamasiu dr. volt szenátor interpellációjára a megyegyűlésen

Cluj-Kolozsvár, június 3. (Az Új Kelet tud.) A clujmegyei tanács most folyó ülésén érdekes interpellációt terjesztett be dr. Tamasiu Simon, Kolozsvár volt nemzeti parasztpárti szenátora, aki a szomszédos Hidalmás községben ügyvédkedik. A Patria csütörtök reggeli száma is részletes cikkben számol be Tamasiu dr. előterjesztéséről.

Tamasiu dr. elmondotta interpellációjában, hogy Hidalmáson a zsidó hitközség és a község között vita merült fel a zsidó temető birtokjogának kérdésében. A község beépítendő teleknek szeretné minősíteni a temetőhelyet és arra kötelezte a hitközséget, hogy más helyen létesítsen temetőt. A helyi revíziós bizottság elfogadta a község határozatát, ezt azonban a hitközség a központi revíziós bizottsághoz fellebbezte meg, amely még nem hozott az ügyben határozatot.

Vita Schön Ida eltemetése körül

Május 30-án Schön Ida, Schön Sámuel hidalmási kereskedő leánya egy kolozsvári szanatóriumban meghalt. A lány apja a régi temetőben akarta eltemetni lányát és ezért a községi tanácshoz fordult engedélyért. A község, a helyi revíziós bizottság döntésére hivatkozva, elutasította a kérelmet. Erre Schön családja a vármegye vezetőségéhez fordult, hangsúlyozva, hogy a Schön család generációk óta él Hidalmáson és a lányt nagyszülei mellé szeretné eltemetni. Miután vasárnap volt és a zsidó rítus szerint a halottat még aznap kellett eltemetni, az érdekeltek Basiota egészségügyi ellenőrhöz fordultak,

aki közölte a községgel azt a véleményét, hogy miután még jogerős ítélet nincsen, javasolja Schön Idának a régi temetőben való eltemetését. Ezt ellenjegyezte az alprefektus is.

Ennek az engedélynek az alapján a zsidó temetőben négy órakerésni kezdték Schön Ida sírját.

A községi „intellektuális” akarata Alig kezdték meg azonban a munkát, megjelent ott dr. Octavian Lelutiu állatorvos, Vasile Nossza iskolaigazgató és Vasile Tibeschi tanító, valamint Draga csendőrszervező vezetésével egy csendőrcsapat.

Ezek megakadályozták a sírásók munkáját és elkergették őket, majd pedig bezárták a temető kapuját.

Szűrtéppő jelenetek a temető előtt

A temetési menet este hét órakerkezett meg a temetőhöz, ahol a kaput zárva találta, és még sírgödör sem volt, ahová a holtat temethették volna. A gyászoló szülők az elképesztő helyzetben a Kolozsvárról beszerzett engedélyüket mutatták fel, dr. Lelutiu és a két tanító kijelentették, hogy nem ismerik el Basiota írását, azzal, hogy ez törvénytelen.

Az egybegyűlt közönség, az elhalt leány szülei és közvetlen rokoni sírva könyörgtek, hogy engedjék eltemetni a holttestet — ezek azonban nem tágitottak. Telefonálások kezdődtek. Basiota egészségügyi inspektor Lelutiu állatorvost hívta és utasította, hogy engedélyezze a temetést, ez azonban ennek az utasításnak sem volt hajlandó engedelmessé válni.

Időközben a temetési menet közönsége izgatottan tárgyalta az esetet és a feszült hangulatban már-már véres konfliktus kirobbanását tartották a tömeg és a csendőrség között.

Végül a legkritikusabb percben a helyszínre érkezett Rusu főszolgabíró, aki a bemutatott levelek és a tényállás tudomásul vétele után, visszarendelte a csendőrokat és megengedte a temetést. A temetés, a botrányos esetek után, csak éjfél 12 órakerkezett meg.

Tamasiu szenátor beadványában a dolog erkölcsi részével nem foglalkozik részletesen, hanem felteszi a kérdést, hogy milyen jogcímen avatkoztak be az állatorvos és az állami iskola két tanítója közigazgatási hatóságok dolgába. Milyen jogon rendelkeztek a csendőrök felett és a csendőrség milyen rendelet alapján vetette alá magát utasításainak.

— Mindezek — írta beadványában Tamasiu dr. — súlyos kilengést jelentenek a törvényes rendtől és olyan ijesztő tünetek, hogy amennyiben megismétlődnek, a teljes anarchiához jutunk, mert ezek az urak „legiónáriusi” buzgalmukban odáig merészkednek, hogy letartóztatják még a főszolgabírókat és a községi bírókat is.

A megye közgyűlése felháborodva értesült a hidalmási botrányokról és azonnali vizsgálat bevezetését rendelte el a három, hivatalos hatalmával visszaélő, falusi „intellektuel” ellen, akik barbarizmusig menő kegyetlenséggel akartak megakadályozni egy zsidó temetést. Az eset szomorúan jellemző a falusi intelligencia körében elharapódzott hitlerista szellemre, ami ben pedig sokkal komolyabb tényezők bünyösök.

Növekszik a sarkvidékek gazdasági jelentősége

Gyarmati kincsek és a világlorgalom kialakuló légi menetrendje az örökjég birodalmára irányítják a hatalmak figyelmét

Ausztrália és Újzéland minden feltűnés nélkül, a déli sarkvidék kerekén 2 millió négyzetkilométernyi, részben még át sem kutatott területét fenhatósága alá helyezte. Ezzel a ténnyel kapcsolatban merült fel az a kérdés, hogy ilyen „hódítások” a tagadhatatlan presztizs növekedésén kívül, vajjon bírnak-e gyakorlati jelentőséggel is? A világháború előtt sem az északi, sem a déli sarkvidéken nem léteztek állami előjogok. Még a szénben olyan gazdag, gazdaságilag értékes Spitzbergák szigetcsoportja is, politikai szemzögből nézve senki földje volt. Közvetlenül a háború befejezése után azonban megkezdődött az északi sarkvidék felosztása, mert időközben fölfedezték, hogy a senki földje milyen páratlan értékű természeti kincseket, — szenet, márványt, aranyat (Grönlandon) és krylithot — tartalmaz.

Legelőször Norvégiának sikerült Angliának annektálói vágyainak ellenére, a Spitzbergákat és az attól délre eső Medve-szigeteket norvég állami fenhatóság alá helyezni. Ehhez, 1929 májusában, Csehszlovákia tiltakozása ellenére Jan Mayen szigetét is annektálta Norvégia. Az a kísérlete azonban, hogy Keletgrönland partjait a norvég halászat céljaira megszerzeze, kudarcot vallott. A hágai döntőbíró, sokéves vita után úgy határozott 1933 április 5-én, hogy ez a terület Dániáé. Előzőleg 1926 április 15-én, Szovjetorszország a Jeges-tenger és az északi sark között lévő összes szigetet (tehát még a fel nem fedezetteteket is) orosz birtoknak nyilvánította.

Hasonlóképpen szerezte meg Kanada a kanadai part és az északi sark közötti területet a maga számára.

Az Egyesült Államok ugyanígy csellekedtek az Alaszkától északra, Dánia és Grönlandtól északra, Norvégia pedig a Jan Mayen, a Varangerfjord és az északi sark között fekvő területtel. Ezzel az északi sarkvidék teljes politikai felosztása befejeződött.

Kanada és Oroszország

Kanada és Oroszország kormánya kijelentette, hogy csupán a hosszúsági fokok által határolt, saját területi kiterjedésüknek megfelelő és az északi sarkkal háromszöget alkotó területekre tart igényt.

zöld paprika megsütve és „SPHINX” olajjal leöntve egy költemény

SPHINX

EZ A MÁRKA BIZTOSÍTEKA A MINDENKORI ELSŐRENDŰ MINŐSÉGNEK

utvonat egyenesen az északi sarkon keresztül vezet, San Franciscóból Moszkvába a legrövidebb módon az északi sark közvetlen közelében, légiton juthatunk.

Az ilyen légitonoknak támpontokra van szüksége és ezeket a sarkvidéken nem egyszerű dolog megteremteni. Az amerikai, az orosz és a kanadai északsarki expedícióknak a legfontosabb feladatuk éppen az ilyen támpontoknak meghatározása és felkutatása.

Más uton halad Haris, a híres amerikai geofizikus. Az északsarki tenger szabálytalan apályaiából és dagályaiából, tisztára tudományos dedukcióval arra a megállapításra jutott, hogy a még át nem kutatott sarkvidéken nagy kiterjedésű sziget létezik, amelyet azonnal el is keresztelt saját magáról Haris-szigetnek. Szerinte ez a nagyarányú szárazföld okozza a sarki tenger mozgásának rendellenességét. Föltételezésének helyességét a jövő fogja eldönteni. Tény az, hogy a sarki zónának legkisebb szigete is, amely tekintetbe jöhet az eljövendő légitonok támpontjává, mint benzín, élelmiszer s pótkalkatréz lera kódóhely, rendkívüli fontosságú.

Hasonló a helyzet a Déli sark körül, azzal a különbséggel, hogy ott az új szigetek fölfedezésének valószínűsége sokkal nagyobb. Anglia az 1926-ban megtartott birodalmi konferencián a déli földrészt háromnegyed részben brit területnek nyilvánította s van az angolnak jelentett terület között szépszámmal olyan is, amelyre eredetileg Argentína tartott igényt (pl. a déli Orkney-szigetek és a környező terület), vagy amelyet más nemzetiségű kutató fedezett fel (pl. az 1902-ben a német Drygalski által felkutatott Vilmos császár-föld).

Norvégia 1927-ben Nagy-Britannia protestálásával nem törődve, birtokába vette a Bouvet-szigeteket, amelyekre a bálnavadászat céljából volt szüksége.

1920-ban Peterslandon, egy évre rá pedig a déli kontinensen is kitézte a norvég lobogót. Franciaország a Wilkeslandhoz tartozó Adélié földet annektálta, az USA pedig a Byrd expedíciója által fölfedezett 20.000 négyzetkilométernyi területen vetette meg a lábát, amely ma Byrd-föld néven látható a térképen.

Az államok közti vetélkedés és küzdelem még folyik. Ember küzd a jég ellen és a jég harcol az ember ellen. De eljön a nap, amikor az emberiség ezt a roppant küzdelmet a föld sarki régióiért hőskölteménynek fogják nevezni. És eljön a nap, amikor a sarki jégsvatagok aranybányákká változnak.

Amióta azonban köztudomásúvá vált, hogy az északi sarkon tulajdonképpen nincsen szárazföld, hanem csak víz és jégsvatag néhány észvort szigetekkel tarkítva, a határozatok érvényüket veszítették.

Megkezdődött a harc ezért a 3.5 millió négyzetkilométerű ismeretlen területért, ezt a harcot nem tankokkal, bombákkal, ütegekkel és gázokkal vívják, hanem expedíciós hajókkal és zászló kitévésekkel.

A tét nagy, mert szénen, olajon, halon, fán és ásványon kívül aranyról s rádiumról is van szó.

Az orosz északsarki zónában máris egész városok nőttek ki a földből. Igaarka lakossága ma 22.000 lélek és fekvésével a Kara tengert urálja.

Novaja-Zemlya és a még északabbra fekvő Wrangel-föld manapság már telepések hazája. A Ferenc József földön állandó rádióállomás működik.

Kanada is kitesz magáért. Kétfélmillió négyzetkilométernyi északsarki területén mindössze 13.000 ember él, de mindegyiknek, drótnélküli táviró segítségével állandó összeköttetése van a civilizált világgal. A Nagy Medve-tónál Kanada a földgolyó legészakibb bányájában rádiumot termel. A rendszeres kanadai repülőgépjárat pedig északi vidékekre terjed, mint az orosz járat.

Az ottawai laboratóriumokban olyan gabonafajtát tenyésztettek, amelyik a rövid északsarki nyáron is megél és megéri.

Az amerikai kormány 3000 iramszarvast vásárolt, Alaszkából a Mackenzie folyó partjaira tereltette őket, hogy az ottani telepések élelmezését és ellátását megkönnyítse. Sőt, már óriási villanyfejlesztő telepek is működnek Kanada északi tájain.

De még egy további dolog tesz sok mindent érthetővé. Londonból Tokióba a hajóút a Földközi tengeren és az Indiai Óceánon keresztül körülbelül 21.000 kilométer hosszúságú, a szibériai vasút 13.000 kilométer tesz meg a óceánig. Novaja Zemlyán át azonban a légi út a Jeges-tengeren keresztül mindössze csak 10 ezer kilométer, tehát még annyi sem, mint a hajóútnak a fele.

Newyorkból Pekingbe a legrövidebb

A Népszövetség tagállamaival tanácskozik Anglia a palesztinai problémák megoldása ügyében

Mi az igazság a főmufti elleni merényletről szóló hírekből. Újra mozgolódnak az arab terroristák

KAIRO, június 3. Az „El Ahram” című kairói napilap genfi jelentése alapján tudni véli, hogy Anglia beható tanácskozásokat folytatott a Népszövetség legutóbbi közgyűlésén a különböző tagállamok képviselőivel, a palesztinai problémákról, illetve azoknak megoldási lehetőségeiről. Anglia a különböző államok álláspontja iránt érdeklődött a királyi bizottságtól várható javaslatai kapcsán. Ez az érdeklődés és az ezzel kapcsolatos információk rendkívül nagy fontossággal bírnak Anglia számára, tekintettel a népszövetségi mandátum-bizottság júliusi rendkívüli ülésére, amely kizárólag a palesztinai kérdésekkel foglalkozni fog. Az egyiptomi lap többek között rámutat arra is, hogy a lengyel és román kormányok különösen nagy érdeklődést tanúsítanak a palesztinai problémák iránt és olyan megoldást kívánnak, amely lehetővé teszi a zsidók minél nagyobb számú kivándorlását országukból Palesztinába.

Osszeült a mandátumbizottság

Genf, június 3. A Népszövetség állandó mandátum-bizottsága megkezdte 31-ik ülését, Pierre Orts, belga delegátus elnöklétével. Theodori olasz delegátus, a bizottság eddigi elnöke, nem vett részt a megnyitói ülésen. A bizottság elnöke erre az évre Poerre Orts-ot választották meg hat szavazattal egy ellenében, alelnökévé pedig William Rappart professzort.

Az ülés napirendjén nem szerepelnek palesztinai kérdések. A palesztinai kérdések előadója bejelentette, hogy a mandátum-bizottság júliusi rendkívüli ülésére fogja tárgyalni Palesztina ügyeit.

Arab agitáció Amerikában

New York, június 3. Az arabok élénk diplomáciai tevékenységet fejtenek ki az utóbbi időben a külföldi országokban. Nemcsak Londonban, de Amerikában is arab delegáció fejt ki propagandát a palesztinai arab aspirációk érdekében. Dr. Issat Tamouss, a legfőbb arab bizottság tagja, Amerikában tartózkodik ezidő szerint, hogy az amerikai közvéleményt és politikai köröket megnyerje az arabok palesztinai törekvései számára. Tudvalevő ugyanis, hogy Amerika állásfoglalása mily fontos a palesztinai kérdések megoldása kapcsán és hogy az Egyesült Államok közvéleménye és kormánya egyik legerősebb támasza a cionista külpolitikának. Az arabok nyilván ezt az erőt igyekeznek ellensúlyozni. Dr. Tamouss, az amerikai sajtónak adott nyilatkozatában többek között azzal fenyegetőzött, hogy ha nem szüntetik be a zsidó bevándorlást, úgy újabb arab felkelés lesz Palesztinában, amelynek következményei súlyosabbak lesznek a zsidókra nézve, mint a tavalyi zavargások.

Az állítólagos merénylet

Jeruzsálem, június 3. Néhány nappal ezelőtt távirati híradás jelent meg az európai sajtóban, mely arról szólt, hogy Jeruzsálemben merényletet kíséreltek meg a főmufti ellen és egyes lapjelentések a zsidóknak tulajdonították a támadási kísérletet. Ezzel kapcsolatosan a jeruzsálemi rendőrség a következő nyilatkozatot közli:

Egy zsidó társaság jelentette, hogy tegnap este a Stephen-kapu mellett, nyílt utcán két oldalról lövöldöztek rájuk. Összesen 15 lövést adtak le. Néhány perccel később a főmufti haladt át a szóban forgó utvonalon, testőrei kíséretében és két fegyveres férfit látott, akik egy autót mellett állottak. Miután ellene irányuló támadástól félt, levette fejéről a turbánt, mialatt testőrei ákutatták az autót. Abban azonban nem találtak fegyvereket. Közben nagy arab tömeg gyűlt össze és fenyegető magatartást tanúsított a zsidókkal szemben, akiket a mufti védelembe vett.

Ehhez a kommunikációhoz a következőket fűzi hozzá a Zsidó Távirati Iroda:

Egy gépkocsi zsidó utasai feljelentést tettek a rendőrségen, hogy a Stephanstor mellett egy embert láttak, aki a levegőbe lőtt, majd tizenöt lövést irányított feléjük. Erre megállították autójukat és egy sejk vezetésével fegyveres arabok átkutatták az autót és nyilván fegyvereket kerestek. Az a vallomás, amelyet a mufti tett a rendőrségen, elhalgatja, hogy lövöldözés történt. Azt állította, hogy két zsidót látott, akik egy gépkocsi mellett állottak és az egyiknél revolver volt. Erre ő utasítást adott embereinek, hogy zaklatás nélkül engedjék tovább menni az autót. Egyes egyiptomi lapok úgy állították be az esetet, mintha a mufti élete ellen akartak volna merényletet elkövetni és

zét történt. Azt állította, hogy két zsidót látott, akik egy gépkocsi mellett állottak és az egyiknél revolver volt. Erre ő utasítást adott embereinek, hogy zaklatás nélkül engedjék tovább menni az autót.

Egyes egyiptomi lapok úgy állították be az esetet, mintha a mufti élete ellen akartak volna merényletet elkövetni és

egy jutott az európai sajtóba is a merényletről szóló áhír.

A terroristák

Jeruzsálem, június 3. Az utóbbi napokban újból élénk tevékenységet fejtenek ki a palesztinai terroristák. Akó mellett a rendőrségnek sikerült ártalmatlanná tennie Ismaín Ubđ el Chak-ot, a hírhedt libanoni bandavezér, aki a tavalyi zavargások kitörése óta a szír-palesztinai határvidéken garázdálkodott. A rendőrség és a terroristák között fegyveres harcra került sor, melynek folyamán a libanoni bandavezér elesett.

Haifa mellett egy 18 tagu arab banda feltartóztatott egy 26 tagu arab utazó társaságot és kirabolta azt. A rendőrség később a Jordán völgyében érte utól a rablókat és rövid tüzharc után az arabok elmenekültek és fegyvereket, revolvereket és nagymennyiségű municiót hagytak a harcmezőn.

Haifában ismeretlen tettesek behatoltak egy arab házba. A ház tulajdonosát lelőtték, feleségét súlyosan megsebesítették. A sebesült asszony később meghalt a kórházban. A tettesek a halottat és a súlyos sebesültet az Egged autobusztársaság egyik állomáshelyére rakták le a nyílt utcán, hogy azt a látszatot keltsék, mintha zsidók követték volna el a gyilkosságot. A gyilkosság kapcsán több hauráni arabot őrizetbe vettek.

a májusj forgalom legalább 10—15 kilogram szinarany lesz.

A hivatalos aranyforgalomnak ebben az emelkedésében ezenkívül annak is nagy része van, hogy a Pénzügyi Központ által megállapított hivatalos beváltási árfolyamok az arany legkedvezőbb értékesítési lehetőségét jelenti. A Pénzügyi Központ hivatalos beváltási árfolyamai ezidő szerint a következők: szinarany kg-ként 5760 pengő, Napoleon 33.42 pengő, huszkoronás arany 35.10 pengő, tizkoronás arany 17.55 pengő. Az aranyrendelet legnagyobb eredménye az volt, hogy teljesen megszüntette az arany zúgforgalmát. Így tehát az arany végleg kiszorult az ugynevezett magánforgalomból.

Árlejtések

Július 12: A lugosi katonai helyőrség hullatására.

Június 17: A cíumegyei prefektúra árlejtése tüzfabeszerezésre.

Június 17: Primaria Noul Sibiu építési munkálatok kiadására.

Július 1: A brassói Gh. Marzescu kórház árlejtése tej- és tejtermékek beszerzésére.

Piac

Az értékpapírok piacán az irányzat csendes üzletmenet mellett lanya. A fixkamatozású papírok közül az Imprum. Ref. 1920. évi 56-ról 55 $\frac{1}{4}$ -re, a kisajátítási kötvény örökjáradék 51-ről 50 $\frac{1}{2}$ -re, Desvoltarea 48 $\frac{1}{4}$ -ről 48-ra, Renta Inzestrarii 71 $\frac{1}{4}$ -ről 70 hetnyolcadra lanyhult, az 1929. évi Impromutual de Stabilizare 56 $\frac{1}{2}$ -ről 57-re szilárdult, a 3 százalékos Consolidare változatlanul 32 $\frac{1}{2}$. A bankpapírok közül a Bancanat változatlanul 4750, Româneasca 5 ponttal 425-re javult, többi változatlan. Ipari papírok lanyhák, Resita 10 ponttal 580-ra esett vissza. Biztosítási papíroknak nincs üzlet.

Külföldi devizák hivatalos árfolyamai: angol font 675.50—696.21, dollár 137.34—141.45, francia frank 6.07—6.35, svájci frank 30.98—31.60, holland forint 73.76—77.25, belga 23.05—23.47, lira 7.17, cseh korona 4.71—4.84, egyiptomi font 690—717, palesztinai font 678.90—699.66, léva 1.10—1.22, zloty 25.87—26.09, osztrák silling 23.50—27.50, pengő 25—28.50, dinár 2.90—3.05.

Valutaárfoalyamok a bucaresti szabadforgalomban: francia frank, 8.05—8.15, svájci frank 41—42, angol font 870—880, dollár 173—175, belgas 31.15—32.50, cseh korona 5.80—6, török font 115—120, dinár 3.60—3.70, drachma 1.45—1.55, léva 1.60—1.70, holland forint 92—93, zloty 31—33, német márk 40—41, osztrák silling 32.50—33, pengő 34—36, Napoleon 1105—1115, aranyfont 1390—1400.

Főfájás, idegesség, hypochondriás állapothok gyakran a legrövidebb idő alatt megszűnnek, ha bélműködésünket reggelenként éhgyomorral egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvízzel elrendezzük. Az orvosok ajánlják.

Terményfőzde. Bucaresti, június 2. 79 kg buza 540 lej, 74 kg-os buza 510 lej, ab vagon Bucaresti. Rozs 1937. évi termés 69—70 kg aug.—sept. 385 lej ab Turnu-Severin. Zab 47 kg. 303.50 ab vagon Mierlești. Otengeri 305 lej ab Teleorman.

Fűszerpiac: Constanta és nagybani árak: Rangoon rizs 16.50, rizs mat egyiptomi 17 lej, rizsglase egyiptomi 18 lej, glase splend 18.50, glase sole 21 lej, rizs glase curcan 19.50 lej, Rio kávé No 7, 122 lej, Santos kávé 128 lej, Lave kávé 130 lej, Role kávé 132 lej, Volo Superior olajhogyó 27 lej, Volo extra 26 lej, Volo Specialitate 30 lej, Volo lux 34 lej, Volo Nucl 36 lej, Volo Gigante 40 lej, Görög ételolaj sup. Nisa 120 lej, Nectar-olaj palackokban 120 lej, Sasso-olaj palackokban 124 lej, Puget-olaj 126 lej. Görög terpentin 34.50 lej, Citrom Italia 504 lej, Verdelli 1150 lej, Citrom Italia 330 lej, Verdelli 1100 lej, Narancs Jaffa 240 lej 600, Jaffa 240, Valencia 700 lej, Mazzola Negre Italia 34 lej, mazzola ciprusi 32 lej, görög mazzola Sultanine No 3, 80 lej. Tea Moning 140 lej, Ceylon Orange Peccoe 200 lej, citromsó 136 lej, amerikai mogyoró hámozatlan 46 lej, hámozott 56 lej, Török mogyoró tisztítva 130 lej, mandula Hio Pantheon lédában 170 lej, Szardella Robert 30 mm 2850 lej, 12 mm 1550 lej, Spagnole 30 mm 2350 lej, Portugál 30 mm Sarrangelo 2500 lej.

A fűszerpiac egyébként a nyári tüdőhőhelyek részéről fellépett kereslet miatt megelénkült, az árak azonban nem emelkedtek, kivéve a citromot, amely erősen szilárd. Ételolajokban a kitünő görögországi termés következtében lanyhulást várnak. A rizs nálunk tartott, bár Egyiptomban a piac szilárd. Szardellában a nagy behozatal miatt áresésre van kilátás.

KÖZGAZDASÁG

Új törvénnyel szabályozzák az élesztőgyártást

A hivatalos lap június 2-i 125. számában megjelent az élesztőgyárak működését szabályozó új törvényrendelet, amelynek fontosabb intézkedései a következők:

Az élesztőgyárak, amelyek az 1932 április 22-én közzétett szesz törvény alapján működnek, valamint azok a gyárak, amelyek az 1937 május 10-i kartell törvény alapján ezentul lesznek felállítva, az utóbbi törvény hatályának lesznek alávetve, amennyiben az élesztőgyárak között a kartell törvény első szakaszában megállapított megegyezés jön létre.

Új élesztőgyárak működését, amennyiben ezek szesztermeléssel nem foglalkoz-

nak, a pénzügyminisztérium engedélyezi. A felállítandó élesztőgyárak körzetében 15 km. távolságban szeszgyár nem lehet.

A jelenleg fennálló élesztőgyáraknak ténylegesen működésben kell lenniök, élesztőt kell előállítaniök és kvótáikat más gyárra át nem ruházhatják. Ha a gyár egy éven át nem működik — vis major esetét kivéve — működési engedélyét elveszti.

Az 1932 évi szesz törvény 26 szakaszának 4-ik pontja, amely az élesztőgyárakra vonatkozik, hatályon kívül helyezték.

Magyarországon megszűnt az arany zug-forgalma

Július 14-től 19-ig nemzetközi drágakő és ékszerész-kongresszust tartanak Párizsban. A kongresszus gyémánt és ékszerkiállításal lesz kapcsolatban, amelyre a résztvevők magukkal hozhatnak és kiállíthatnak modelleket. Az összes államok képviselve lesznek a kongresszuson egy-egy megbizottal. Foglalkozni fognak a kongresszuson a drágakövek és ékszerek nemzetközi propagandájával, a tenyészített gyöngyök elnevezésével, hogy a valódi gyöngyökkel összetéveszthetők ne legyenek, az aranyfinomság megállapításának egyöntetű elnevezésével, mert eddig a különböző államokban különféleképpen nevezik az aranyfinomságokat. Tervezik egyes országokban drágakővizsgáló állomások felállítását. Ezen állomások feladata lenne a drágakövek, rubin, zafir és azok különböző rokonai származási helyének megállapítása. A kongresszus feladata lesz a kiviteli és behozatali nehézségek megvitatása, az ékszerészek által aranyként nevezhető minimális aranyfinomságok megállapítása, az arany hitelesítésének (fémjelzésének) országokénti kölcsönös elismertetése és ezzel kapcsolatban a mintakollekciók fémjelzésének elismerése, a tanulóknaqk egyes országok közötti kicserélése és végül annak megállapítása, hogy a dublén legalább mennyi aranyra kell lennie. Ezeknek a kérdéseknek tárgyalásai már előrehaladott stádiumban vannak úgyhogy joggal várható, hogy a kongresszus döntést fog hozni.

Újabb importengedélyek

Aradi Textilpar 1197 vámtétel 5000 kg. 828.000 lej Franciaországból.
Nic. Rosca Cluj 1165 vámtétel 80 kg. 65.000 lej Németország.
Cerkez harisnyagyár 501 vámtétel 9881 kg. 296.500 lej Hollandia.
W. Scherg Brassó, 518 vámtétel, 400 kg. 74.100 lej Ausztria.
Jandera, 1254 vámtétel, 800 kg 30.000 lej Németország.
Phönix, 413 vámtétel, 250.000 kg. 3.500.000 lej Hollandia.

Drágakő- és ékszerész-kongresszust rendeznek Párizsban

Budapest, június 3. A múlt évben megjelent aranyrendelet óta tudvalevően a Pénzügyi Központ bonyolítja le az egész aranyforgalmat, amennyiben a magántulajdonban lévő arany mennyiségek kizárólag a Pénzügyi Központnál válthatók be a naponként megállapított hivatalos árfolyamon. Bár az aranyrendelet a tulajdonosok személyazonosságának megállapítását írja elő, az aranybeszolgáltatásánál, a Pénzügyi Központ ezt a rendelkezést rendkívül liberálisan kezeli és a személyazonosság közelebbi vizsgálatának kérdéséről eltekint. Főleg erre vezethető vissza, hogy a Pénzügyi Központ aranybeváltási forgalma az utóbbi hetekben lényegesen emelkedett. Amíg ugyanis még néhány hónap előtt csak alig néhány kilogram szinarany volt az átlagos beváltási forgalom eredménye, addig

Bucuresti, egészségi állapota felépülése szor, aki a főszabó sinaiai királynéját székelyt, restauráció volt. Az ünnepi Marioara jugofélsége a vasárnap és vasárnap rendeznek, al

townban a két repülőmagokat Steel gyár munkásainak láták és mi zett. A pilót Republic St hogy légi munkások saját eszkö

Timisoara Kelet tud.) leztek le a szövetségi A bucaresti előtt fejle meretlen fe a bánati fi negyedmilli Tegnap az mesvárta é miniszter, a ügyelő társ tartott. A

Bucuresti Kedésügyi CFR ált — Az o dem utakk CFR erő tölthesse váro szere valamint elégtelen a Iva Mica- nével létre vna közöt — A Jit latok által majdnem kótekel. A

Rockefeller vallomásai

Mulatságos elgondolni, hogy a milliárdos Rockefellernek egyszer azt kellett hallania, hogy nem keres annyit, hogy megházasodhassék s hogy jövője nincs annyira biztosítva, hogy házasságra gondolhasson...

Az első szerelmei

John D., mikor ezt az ellenvetést tették neki, még egészen fiatal fickó volt és csak ugyan szegény ördög. Beleszeretett Miller Melindába, egy szorgalmas, de egyszerű házaspár lányába. Millerék Strongvillében laktak, nem messze Rockefelleréktől.

Melinda egészséges, erőteljes lány volt, rózsaszínű arccal s vidám kedéllyel. John nagyon tetszett neki s minden szabad percét felhasználta, hogy sétálhasson vele. Mindez nem maradt titok Rockefeller anyja előtt, aki gondolt is rá, hogy a két fiatalból valamikor csinos pár lesz. Talán ez az elgondolás vezette, mikor elhatározta, hogy Melindát magukkal viszik a Cleveland melletti Pármába, ahová a Rockefeller család költözött. Melindának szerény bérért segítenie kellett a háztartásban. A fiatal leányt azonban nem úgy tartották, mint valami szolgálóleányt, hanem mint a saját lányukat. Együtt étkezett a család tagjaival és résztvett a Rockefellerek minden ünnepében és szórakozásában.

Melinda és John barátsága napról-napra bensőségesebb lett. De aztán hamarosan véget ért. Egy napon megérkezett Melinda anyja, Millerné. Ugy látszik, hogy Melinda néhány levélből kivette, mi készül a fiatalok közt. S jövetelének célja csakhamar kiderült. Mikor a Rockefeller-család körében ült, kijelentette, hogy Melindát hazaviszi:

— Hallottam, hogy Melinda és John közt regény fejlődött ki s ezt én, mint anya, nem tűrhetem. John szeretetreméltó jóra való fiatal ember, de nincs elég jövője arra, hogy az én Melindámat elvehesse.

Igy ért véget Rockefeller John D. első szerelmi regénye.

Saunders Emma

Nem sokkal több szerencséje volt John D.-nak második szerelmi regényével sem. Másodszor Saunders Emmának ajándékozta szívet. Egy templomban látta meg először s a lány ragyogó szeme egyszerre fascinalta. Mikor aztán közelebről is megismerkedett Emmával, a lány vidámsága még jobban megnyerte.

John D. komolyan udvarolni kezdett Emmának. De az epizód nem tartott sokáig. Emmának tetszett ugyan a fiatal ember, de csakhamar úgy találta, hogy nem állnak össze. Ebben az időben ugyanis egyre jobban megmutatkozott Rockefellernek az a tulajdonsága, amelynek későbbi üzleti sikereit köszönhetette: tárgyilagossága és üzleti érzéke. Emma arra a meggyőződésre jutott, hogy John valószínűleg több időt szentelne üzleti ügyeinek, mint feleségének. Ezért tudatott rajta, mielőtt John még házassági ajánlatot tehetett volna.

A feleség

A harmadik lány, akivel John barátságát kötött, felesége lett.

Spelman Lapra Celestia szép, energikus lány volt, aki tudta méltányolni John meg gondolt józanságát, mert puritán környezetből származott s életfelfogása csaknem minden vonatkozásban egyezett Rockefellerével. Ő is, mint John, gyűlölte az alkoholt, ő is, mint John, takarékos volt, de már abban az időben, mikor Rockefeller még nem voltak milliói, határtalanul jótékony volt. Azt mondják, ő volt az, akinek ösztönzésére John óriási alapítványokat tett jótékony és tudományos célokra.

John menyegzőjéről hosszú időn keresztül kedves adoma forgott közzájón. A fiatal pár boldogságtól sugározva távozott a pap házából, aki összeadta őket. A ház küszöbén Rockefeller mosolyogva fordult Laurához:

— Kedvesem, ma délután el akarok menni veled a cirkuszba, de utána vissza kell mennem az irodámba, mert nagyon sok sürgős munkát kell elintéznem.

Es ilyen maradt John egész házassélete folyamán. Soha feleségétől megjegyzést

nem hallott, ha később jött haza az irodából, vagy ha az asztalnál étkezés közben nem beszélt másról, csak üzleti ügyekről. Ideális felesége volt a munka e józan emberének.

Hol a boldogság?

Rockefeller nem régen, mikor az általa alapított orvosi és biológiai intézet jubileumát ünnepelte, önvallomást tett.

„Gyakran kérdeztek tőlem, boldoggá tesz-e a gazdagság? A kérdezősködők azonban elfelejtik, hogy a gazdagság mértéke bizonyos fokon túl nem számít. Vagy azt hiszik, hogy egy embernek 20 milliárdal boldogabbnak kell lennie, mint egy másikkal tizzel? Az emberben magában rejlik, hogy boldognak érzé-e magát, vagy nem. Egy kevésbé tehetős ember is elérheti a legnagyobb boldogságot, ha kívánságai nem sokba, vagy éppen semmibe se kerülnek. De általában azt hiszik, hogy a legtöbb ember legtöbb kívánsága csak pénzzel realizálható és hogy olyan vagyonnal, amilyen az enyém, amelyért mindenki irigyel, csaknem minden vágyunkat lehet teljesíteni. En azonban azt mondom: a legnagyobbakat nem. Ifjuság, jókedv, a szellem tettei által elért hírnév és igazi szeretet.”

Lehetetlen minden emberen segíteni

„Mindezek pénzért nem kaphatók. Magam gyakran kívántam, hogy nagy gazdagság nélküli, egyszerű polgár legyek elegendő jövedelemmel. Miért nem tettem meg, miért nem ajándékoztam el vagyonomat...?

„Nem tehettem anélkül, hogy bolondnak ne tartottak volna. Vagyonom elpazarlása ellen családom tiltakozott volna. És ha egész vagyonomat átengedtem volna családomnak, akkor ugyanaz volna a helyzet, mert családom kívánságomra állandóan nagy összegeket bocsátott

volna rendelkezésemre.

Gyakran örültem, hogy bizonyos vágyaimat pénzzel megvalósíthatom. Vizont sok örömtől estem el, amiben kevésbé vagyonos embernek része lehet. Képzelmek el például, hogy végigmenjek egy áruházban, ahol minden, amit csak ember kívánhat, fel van halmozva. Én teljes egykedvűséggel megyek végig ezen az áruházban, mert abban a helyzetben vagyok, hogy az egészet minden áruikkal együtt megvásárolhatom. Ha azonban egy pénztelen embernek felajánlanám, hogy válasszon valamit az árukból tetszés szerint, az illető nagy örömet érezne. Ugyanez lenne az eset egy második ajándékkal is. És így akár százszor is szerezhetnék neki ilyen örömet.

Sajnos azonban, hogy lehetetlen minden emberen segíteni. A legtöbb ember egykedvűen olvassa, ha az újságok arról adnak hírt, hogy például Kinában száz-ezer ember halt éhen. És ha azt olvasnák, hogy ugyan olyan számú embert nagy szerencse ért, — ami ma nem igen szokott előfordulni —, ők maguk alig fognak valami örömet érezni.

Nincs recept a meggazdagodásra

„Igy minden embernek az a sorsa, amire adottsága és az események itélik. Nem hiszem, hogy kívánságomtól függne, hogy mint alakítsam életemet, ha újra kellene kezdenem. Ezért minden receptet a meggazdagodásra humbagnak tartok...

Pár esztendővel ezelőtt még az volt a becsvágyam, hogy száz esztendő legyek. Azóta azonban lemondtam róla, hogy ezt a „rekordot” elérjem. Ma már korántsem tartom olyan fontosnak, mint régebben. Egy olyan öreg és fáradt embernek, amilyen én vagyok, semmi hajlama sincs a hiúságra. A két utóbbi esztendőben már nem is golfoztam, ami pedig olyan kedves szórakozásom volt, nem sétálgatok a kertben, nem fogadok látogatókat és nem nézek mozielőadásokat. Nincs már semmi kívánságom, és csak türelmesen nézem, hogy telik el az idő és hogy közeledik a vég, melyre felkészültem.”

SPORT

Vasárnap befejezt nyer a Nemzeti Bajnokság

A B) liga csoportokban tetőfokát érte el az izgalmas küzdelem a bajnokságot

Cluj-Kolozsvár, június 3. (Az Uj Kelet tud.) A Nemzeti Bajnokság A) csoportjában az 1936-37. évi bajnokság vasárnap befejezt nyert. Mindössze három mérkőzés maradt erre az utolsó bajnoki fordulóra. Az utolsó forduló azzal, hogy a bajnokság eldőlt, kétségtelen sokat veszített érdekességéből. Az egyetlen fontos kérdés, amelyre a vasárnapi forduló választ adhat az, hogy az Unirea Tricolor mellett melyik együttes esik ki az A) csoportból, hogy régi pozíciója visszaszerzését a B) csoport jövő évi küzdelemben kísérelje meg. Az Unirea Tricolor mellett a második kieső a Chinezul, vagy Crisana lesz. Valószínűleg a Crisana.

A Nemzeti Bajnokság A) csoportjának vasárnapi programja a következő:
Cluj-Kolozsváron Victoria—Rapid.
Timisoara-Temesváron Chinezul—Univerzitatea.

Bucurestiben Juventus—AMEFA.

A B) csoportok közül érdekes a nyugati csoport programja. A rangsor élén a Phoenix áll egy pont előnyvel. A Phoenix vasárnap odahaza játszik a Rovineval. Győzelmé nem lehet kétséges. Riválisai közül az Olimpia alighanem újabb pontot, esetleg pontokat fog leadni: Piskin játszik a kiesési zónában levő CFR-rel. A

Phoenix másik bajnoksápiráns vetélytársa, a Vulturii odahaza játszik, tehát valószínűleg győzni fog. A nyugati csoport programja:

Baia Mare-Nagybányán Phoenix—Rovine Grivița.

Craiovaiban Craiu Iovan—CAMT.

Simeria-Piskin CFR—Olimpia CFR.

Lugoj-Lugoson Vulturii Textila—Unirea M. V.

Petroseni-Petrossényban Jiul—Victoria.

Sibiu-Nagyszébenben Soimii—Muresul.

A keleti csoport mai állásán aligha hozhat változást a vasárnapi forduló. A bajnokság szempontjából fontos az ACFR—Sportul Studentesc és Dragos Voda—IAR mérkőzés.

A vasárnapi program:

Bucurestiben Makkabi—Jahn.

Brasov-Brasóban ACFR—Sportul Studentesc.

Cernaufiban Dragos Voda—IAR.

Galatiban DVA—Franco Romana.

Constanțában Victoria—Tricolor F. P.

Brailában DUIG—Textila M. V.

A CAO, mint közöljük, pár nap múlva Belgrádba utazik, ahol a Beogradsky csapattal fog mérkőzni. A CAO csapatát ezen mérkőzésen három játékosal erősíti meg, akiket az AMEFA-tól kér kölcsön a nagy-

váradai csapat. Buibas, Praszler és Pernecky-ről van szó.

A Belgium elleni román válogatott csapat a Sportul Studentesc elleni gyakorló mérkőzést zárt ajtók mellett játsza.

A VARADI MAKKABI új vezetősége működésének nyitányaként nagyszabású szervezési kampányba kezdett. Körlelet nyomtatott a zsidó sport célkitűzéseit és hasznosságát hangoztatva, amelyet az összes nagyváradai zsidó házakhoz megküldenek. Dícséreire méltó a nagyváradai Makkabi új vezetőségének nagyvonalú tevékenysége.

Közép-Európa Kupa mérkőzésén a Venus a következő összeállításban fog játszani: Burdan (Creteanu), Sfera—Albu, Barbulescu—Gain—Beffa, Ploesteanu—Petea—Humis—Bodola—Gruin. Szó van arról is, hogy Humis jobbszélű játékos, mely esetben a csatlósor összeállításra ez lenne: Humis—Ploesteanu—Bodola—Petea—Gruin. Akármilyen felállításban, a Venus hatalmas játékerőt képvisel.

A RAPID—VICTORIA nemzetibajnoki mérkőzést, amely vasárnap Cluj-Kolozsvára volt kitűzve, a Nemzeti Bajnokság Bizottsága elhalasztotta. Indok: a Rapid játékosai a válogatott csapatba, akik pihenetnie kell a válogatott mérkőzésig. A mérkőzés vasárnap helyett minden valószínűség szerint június 13. után lesz.

Rádió közvetítik a Román Kupa döntőt. Bucurestiből jelentik: A román rádiótársaság megkeresést intézett a labdarugósövetséghez, amelyben a Rapid—Ripensia Román Kupa döntő közvetítésének engedélyezését kéri. Luchide szövetségi főtitkár a beadványt kedvezően véleményezte.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Két nagy jó film olcsó nyári helyárrakkal: 15 és 19 plus 5 lej bélyeg. I. A tigrisek szigete. Lélegzetvisszafojtóan izgalmas dzsungelfilm. II. Örvény. Az utóbbi évek legnagyobb sikerű erotikus francia filmreke. Műsor előtt új világhírű. Képlemesen hűsített terem.

DAVILA MOZGÓ MŰSORA:

Keddől: Lázadók. Főszerepekben: Charles Laughton és Clark Gable.

OPERA MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtök, péntek, szombat, vasárnap: Tarsan bosszúja. Izgalmas dzsungelfilm. Jön! Orliák keze, a rémület lenjfe. Főszereplő: Peter Lorre.

MUNKAJ MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtökön 3, 6 és 9, pénteken két előadás 3 és 1/2, szombaton és vasárnap 3, 6 és 9 órakor: I. Feleség és szeretet. Társadalmi dráma. Fősz.: Kay Francis és Ketti Gallian. II. A pampák királya. Izgalmas cowboydráma. Fősz.: Warner Baxter és Ketti Gallian. III. Journal.

APRÓ HIRDETÉSEK

Uioaran a fürdőpark melletti kóser vendéglő 15-én nyílik. Kitiünő konyha, jutányos árak. Szabó Hermanné Reghin.

Huedin-Bánffyhyunyad centrumában rég fennálló kávéház, vendéglő, szálloda komplett berendezéssel családi okok miatt átadó. Átvételhez kevés tőke elegendő. Cim: Hotel Centrala, Huedin.

Benőülés után kitiünő egzisztenciát biztosítunk parfümeria szakmában szakképzett zsidó fiatalembernek. Részletes ajánlatokat: „Consum” cég Brasov, Str. Regele Carol 30. továbbít.

Perfekt román, magyar levelezőt titkárnak keres a Royal mozgó. Szakmában jártasnak előnyben.

Nagyobb városban működő ügyvéd olyan magához illő urnót, vagy 25-30 éves urnót keres feleségnek, akinek legalább 500.000 lej hozománya van. Bővebbet Mirea házasság-közvetítő iroda Cluj, Marechal Foch 25.

Vendégdirigens FISCHER VILMOS VI-ik Goldmark-koncert

június 9-én Davila Színházban a Zsidó Arvagondozó javára.

Beethoven, Haydn, Hamerik, Smetana, Schubert.

Jegyek a főtéri kioszkban. Tel. aut. 2992.

Călin

IDENY JUNI

ÜDÖM- és Gyógyfürdő...
ványviz - fürdő...
reuma, vérsze...
rea stb. eseté...
Inhallációk, l...
dők. Stra...
A híres Călin...
ralt vese-, má...
lamint huy...

Nagy

Prospektusok,
Soc. GOVORA
zoiant

Hind

akik

es

Az újságra...
szokatlan...
közönséget...
Menaka tagj...
emberek fek...
maga is szen...
lett sőtélent...
nyesen feket...
sítatlan kred...
vári napfény...
nem tud ráv...
A másik sz...
ülnek, minth...
egymást. Cs...
szélnék át e...
golon. Talál...
ülnek egy a...
helyiség vég...
vezetője kis...
lítólag színt...
kor szép leh...
rában. „Civ...
söt szöke em...
A többiek ü...
asztaloknál...
együtt, akik...
latokban szé...
néve bizony...
Azán mind...
cigányszerü...
tokban fényl...

Miért üln...
gondolunk...
ülhet csak...
ból származ...
tovább, az...
nyei szerint...
folár és vaj...
mohamedán...
Azán bes...
meglepően j...
— Ő — sz...
gondolják, h...
Egyszerűen...
vagyunk egy...
nél, félrevo...
Szó sincs k...

Kár, ugy...
mondja, hog...
öt hónapja...
napig Néme...
mában jól é...
lenség érte...
fehervárnál...
el töltük t...
ruhatárak n...
elkeseredett

A Z

Călimănești Căciulata

JUNIUS 1—SEPTEMBER 30-IG

Üdülő- és gyógyfürdőhely, kénsavas ásványvíz-fürdőkkel, amelyek krónikus reuma, vészeségység, limfatizmus, migrán stb. esetén ajánlatosak. Hajtó ivóvizek: Inhalációk, lezafürdők, szénsavas fürdők. Strandfürdő az Olk folyónál.

A híres Căciulata-víz, amely nagyon beállít vese-, máj, köszvénybetegségek, valamint húgycsőmegbetegedés és artritis kezelésénél.

Nagy szálloda modern kényelemmel

Prospektusok, árjegyzékek kaphatók: Soc. GOVORA-CĂLIMĂNEȘTI Str. Brezoianu 62, BUCUREȘTI.

HIREK

Hindu táncosok, akik már unják egymást...

Az újságíróklub kis kerülységében szokatlan látvány lepi meg a törzshízlőket. Az indiai táncosok, a Menaka tagjai költik itt ebédjüket. Az emberek fekete haja, sötétbarna arca maga is szenzáció. Fehér asztalok mellett sötétlenek. A hajuk, szemük fényesen fekete; az arcuk az igazi, hamisítatlan kreol, amit semmiféle kolozsvári napfény, vagy pláne kvarclámpa nem tud rávarázsolni a fehérbőrűkre.

A másik szenzáció, hogy elkülönülten ülnek, mintha sohasem is látták volna egymást. Csak néha, az asztaloktól beszélnek át egymáshoz, fura torokhangokon. Találgatjuk, vajjon miért nem ülnek egy asztalnál. Mélyen, a kert helyiség végén, a hercegnő, a csoport vezetője kis hindu legénnyel ül, aki állítólag szintén herceg. A hercegnő egykor szép lehetett. Gyűrű csillog az orrán. „Civil” ur ül velük, fehérbőrű, sötét szőke ember, aki a csoport titkára. A többiek illő távolságot tartanak, külön asztaloknál. Három kis táncosnő együtt, akik lehet hogy indiai viszonylatokban szépek, de európai szemmel nézve bizony messzi állnak a széptől... Aztán minden asztalnál egy-egy ember, cigányzerű arcuk kávébarna árnyalatokban fénylik...

Miért ülnek külön? Kasztrendszerre gondolunk. A hercegnő asztalához nem ülhet csak herceg, a kézműves-családból származókhöz csak hasonló és így tovább, az indiai kasztrendszer törvényei szerint. Nézzük, nincse közöttük fakar és vajjon melyik hindu és melyik mohamedán.

Aztán beszélgetünk egyikükkel, aki meglepően jól tud németül.

— Ő — szól kacagva, — hogyan is gondolják, hogy a kasztrendszer miatt. Egyszerűen csak már nagyon régen vagyunk együtt... Ilyenkor aztán, ebédnél, félre vonul mindenki magának... És sincs kasztrendszerrel közöttük...

Kár, ugy érdekesebb lett volna. Elmondja, hogy 1936 januárja óta, tizenöt hónapja vannak már úton. Tíz hónapig Németországban dolgoztak. Romániában jól érzik magukat, de kellemetlenség érte őket: Alba-Iulia-Gyula-nehérvárnánál több ezres értékben loptak el tőlük tárgyakat. Az irógépüket, ruháikat nagyértékű darabjait. Igen elkeseredett hangulatban érkeztek

emiatt a városba nagy társasautóikon, amelyen végigutazzák az egész világot. Rengeteg színes szálloda, cécula díszíti a kocsit.

A társaság a végtelen India különböző tartományából seregett össze. Informátorunk kalkuttai és a bengáli nyelv az anyanyelve. Mindegyik más hindu dialektust beszél, de valamennyien tudják az irodalmi nyelvet és azon érintkeznek egymással. Többnyire beszélnek angolul is. Tudják, hogy produkciójukból a zene ragadja meg inkább a közönséget. Igazi hindu zenét mutatnak be. Kérésünkre az indiai zenekulturáról is beszél. Dél-Indiában megmaradtak még a hamisítatlan, ősi hindu népzene remekei. Északon már inkább hatottak különböző befolyások a zenére, főleg az arab zene volt érezhető befolyással. Nagyon érdeklődik az európai népzenei értékekről is. Dohányival folytatott a tárgyban érdekes beszélgetést Budapesten.

— Zsidók vannak önkönl? — kérjük.

— Hogyne. Sokan.

— És antiszemitizmus van-e?

— Nincs. — halljuk a választ — Nálunk a zsidók egészen külön életet élnek, nem foglalnak el vezetőpozíciókat és a politikába sem ártják be magukat. Tehát ezért nincs. Alkában az indiai zenezz pontosan tájékozódott Európáról. Láthatólag nincs nagyon elragadtatva tőle. Rokonszenves sötétbőrű kulturlény... (—lay)

— Mária királynéről nevezni el gépét Smaranda Brăescu, a híres pilótáné. Bucarestből jelentik: Az Informația szerint Smaranda Brăescu, az ismert román pilótáné gépét, amivel megkísérelti átrepülni a déli Atlanti óceánt, Regina Maria névre szeretné keresztelni. Mária királyné állítólag bejegyezését adta.

— Titulescu kihallgatáson jelenik meg György királynál. Bucarestből jelentik: Az Informația jólétesült forrásra hivatkozva közli a hírt, hogy Titulescu a jövő héten kihallgatáson jelenik meg György angol királynál.

— Számos nő bajnál végtelen nagy megkönnyebbülést szerez reggel, éhgyomorral fel-pohárrnyi természetes „Ferenc József” keserűvizet azáltal, hogy a belek tartalmát gyorsan felhígítja és akadálytalanul kiüríti, azonkívül pedig az emésztőszervek működését lényegesen előmozdítja. Az orvosok ajánlják.

— Averescu marsall Făgăraș-Fogarason. Bucarestből jelentik: Averescu marsall ma Predealra utazik, majd családi ügyekben Fogarasra megy. Összesen tíz napot lesz távol a fővárostól.

— Junius 11-én kezdődnek az évvégi vizsgák. Bucarestből jelentik: A középiskolák évvégi vizsgái junius 11-én kezdődnek.

— Egy cseh és egy magyar parlamenti képviselő együttes látogatása Cluj-Kolozsváron. A Magánalkalmazotti Federáció országos kongresszusa alkalmából Romániába érkezik és egy napra kiszáll egy magyar és egy cseh képviselő. A szociáldemokrata párt vezetőségének a felkérésére Pacovszky Károly és Kertész Miklós országgyűlési képviselők junius hó 4-én, pénteken este fél 9 órai kezdettel az Épitőmunkás Otthonban „A demokrácia és a szocializmus hivatása a Dunamedencében” címen tartanak előadást.

— Villamosítási bizottság alakul a falyak elektifikálására. Bucarestből jelentik: A közlekedésügyi minisztérium elkészítette a falusi villamosításra vonatkozó második törvényrendeletet, amely kiegészíti a közmunkaügyi és közlekedésügyi minisztérium szervezésére vonatkozó törvény intézkedéseit. Az új dekrétum által elektifikálási bizottságot fognak kinevezni, amelynek tagjai a közlekedésügyi minisztérium főtitkára, a vízszállítás igazgatója, a közmunkaügyi és közlekedésügyi szakigazgató, az erőfejlesztési osztály, a belügyminisztérium, az ipariügyi minisztérium, a földművelésügyi minisztérium, a hadügyminisztérium, a vezérkar egy-egy megbízottja, a műegyetem egyik tanára és két elektromérnök lesznek. A bizottság elnöke a közlekedésügyi miniszter lesz. Ez a bizottság fog dönteni a villamosítással kapcsolatos összes kérdésekben.

— Unnepi előadás a Davila Színházban Junius 5-én, szombaton este 9 órakor. Ez alkalommal a népszerű munkás műkedvelők színre hozzák Zola Emil 4 felvonásos színművét, a Pálinká-t. A jótékony célú előadás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Opálszemű asszony. Trónt szerelemért. Irta Daniel Pearson. Az utolsó évszázad legnagyobb világegyetemes keltő szerelmi regénye. VIII. Edward, a világ leghatalmasabb birodalmának uralkodója az első az angol királyok hosszú sorában, aki önként hagyta el trónját Mrs Simpson, egy amerikai hölgy kedvéért. Ki ez a nő? Hol született, hogyan nevelkedett, milyen környezetben élt a világsajtó eme legtöbbet szereplő figurája? Mindezekre a kérdésekre választott Daniel Pearson. A szerző személye ismeretlen, de ez az ismeretlenség szándékos és nem véletlen. A Pearson név alatt Mrs. Simpson egy közeli hozzátartozója rejtőzik, aki ilyen módon kívánta megővni inkognitóját. 240 lap, Pantheon kiadás 92 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj. Kérjen Pantheon jegyzéket.

— Időprognózis. Emelkedő légnyomás, váltakozó, többnyire derült ég, enyhe északnyugati szél, lassu lehülés, helyi esők viharokkal. A fővárosban ma délelben 23 fokot mértek.

— Ujjászervezték a cluj-kolozsvári Beth Jakob szervezetet. Néhány évvel ezelőtt a cluj-kolozsvári zsidó asszonyok és leányok hagyományos nevelésének kimélyítését és fejlesztését célzó egyesület működött Beth Jakob címen. Héber óvoda és konzervatív szellemen tartott szombati előadások erősen hozzájárultak a város ortodox zsidósága kulturális színvonalának emeléséhez. Az egyesület az idők során, különböző egyenlenségek következtében, működését felfüggesztette. Ujjában a Szináj Egyelet szorgalmazására ujjáalakult a Beth Jakob női szekciója, amely régi célkitűzéseit hiven, főleg az asszonyok és leánygyermek között kívánja propagálni a zsidó hagyomány szellemét. A napokban akviróló bizottság fog eljárni a zsidó házakban. A vezetőség ezuttal is kéri a zsidó családokat, hogy sziveskedjenek a jó ügy érdekében támogatni a bizottság tagjait. A Beth Jakob egyébként a napokban pályázatot ír ki pedagógiai képzettségű tanerőre.

— Ügyvédek számára nélkülözhetetlen „Indexul Legilor” — törvénycímár. Tartalmazza az 1919—1937. április 1-ig közzétett törvények, végrehajtási utasítások, rendeletek szakszerű, áttekinthető felsorolását, a hivatalos lapban való közzététel pontos megjelölésével. Ára utánvét mellett 120 lej. Megrendelhető szerzőnél: Dr Rösler Viktor Cluj, Str. Vasile Goldis 20/c.

Nelisse Child: Köztünk van a gyilkos! Egy rejtélyes haláleset körül forog ez az érdekes, rejtelmekkel zsufolt, gazdag meséjű történet, melyben az olvasó elé meredő ezer találos kérdést még halmozza, hogy közben maga a halott is eltűnik. Az események, a városi alvilág szövevényeinek lélektelítő borzalmait vezet át a kitűnő amerikai szerző, hogy aztán a megoldások nyugodt tisztázására érjünk. De amíg idejutunk, a várakozástól s az izgalomtól kiver a veríték. A detektiv-irodalomnak ez a könnyv valóságos remeke. Nelisse Child: Köztünk van a gyilkos! című műve megjelent az Athenaeum detektivregénysorozatában. Ára 33 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj. Kérjen ingyen Athenaeum jegyzéket.

André Maurois: Anglia története. Államjogi, politikai, szociális berendezés és a világ népei között elfoglalt hatalmi helyzet tekintetében Anglia a mai világ vezető állama. De amíg ideért, hosszú századok nehéz harcainak kellett, belső és külső ellenséggel, társadalmi válságok megrendítő sora, az evolúcióval járó ezer megrázkódtatás. A dinasztikus és társadalmi harcokat, az események romantikus és ezeráru dus szövedését és ágazását, a történelmi folyamatok egyes kiemelkedő alakok körül kavargó hullámtörését összefogni nemcsak mesteri tollat és nagy rendszerezői igényt, hanem olyan valakit is, aki annak megfelelő érzékeltető erővel is rendelkezik. André Maurois, az új francia irodalom egyik legnagyobbika, hasonlíthatatlan tökéletességgel oldotta meg ezt a feladatot. Könyve nemcsak egy nagy nép izgalmas élet-történetével ismert meg bennünket, hanem az előadás elevenségével és drámaiságával mindvégig lebilincsel és szórakoztat is. André Maurois: Anglia története megjelent az Athenaeum történelmi sorozatában. A különben is rendkívül értékes sorozat egyik leg-szebb, leghatalmasabb kötete füzve 211 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj. Kérje az Athenaeum teljes sorozat és az Athenaeum jegyzéket.

Férjének mindig növekvő szerelme szívet kimondhatatlan boldogsággal tölti el. Ezt a szerelmet csorbítatlanul akarja megőrizni, ezért ápolja szépségét, de főleg arcborít, amelyet ő annyira csodál. A Jazz puder csodás, és meg van győződve, hogy rendszeresen használva, arc-bőre megőrzi szépségét és fiatalos üdeségét.

Jazz PUDER

szépséget • üdeséget • fiataloságot

— A falu primárja is tagja volt a pénzhamisító bandának. Bucarestből jelentik: A rendőrség folytatja a nyomozást annak a pénzhamisító bandának ügyében, amely Ciurveni község határában egy elhagyott malomban működött. A banda elfogott tagjai között van a község primárja is.

— Jelentkezés az oradeai társulati ftu és női kereskedelmi liceum V. osztályába való felvételi vizsgálatra. A kereskedelmi liceum V. osztályába önjátanak beiratkozni, a júliusi szesszióban tartandó felvételi vizsgálatra junius 20-ig tartoznak az intézetek igazgatóságainál jelentkezni a középiskola negyedik osztályát igazoló bizonyítvány felmutatása mellett. A vizsgálat junius 22-én kezdődik. A szeptemberi szesszióra való jelentkezés határideje szeptember 3. Felvilágosításokat — tekintettel arra, hogy a felvételi vizsga anyaga megváltozott — az iskola igazgatóságai adnak (Oradea, Aleea Gojdu 1.)

Schalom Asch: A nagy fal. Stefan Zweig így ír az Asch regényéről: „A világhírű író új regénye emelkedett igazságkereséssel igyekszik a háboru utáni Németország ábrázolásával magyarázni a Harmadik Birodalmat. Minden rendű és fajta emberek egész serege vonul fel az infláció viharában, az összeomlás káoszában s a hamis gazdagság mérges mámorában. S végül a fájdalmas csalódások, az elkeseredett osztálygyűlölet trágázza meg a talajt az új faji gyűlölet vetésének. Schalom Asch legmonumentálisabb alkotása ez a könyv, amely egy egész nemzedék tragédiáját mutatja be, művészetét még soha nem hatotta át ennyi melegség, ennyi szeretet és ennyi fájdalom. A nagy mű a Tabor könyvek sorozatában jelent meg. Schalom Asch: A nagy fal c. regénye, amelynek korábbi ideiglenes címe „Nincsen béke” volt, két hatalmas kötetben, 600 lapon gyönyörű kiállításban, füzve 212 Lei, vászon kötésben pedig 352 Lei mindn könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj. Kérje a Tabor könyvek teljes jegyzékét.

KONKURS

Der Clujer „Beth Jakob” Verein sucht per sofort eine Lehrerin. Reflektantinnen, die die Schule in Wien, oder Cernaufi absolviert haben, wollen ihre Offerte mit Angabe der Gehaltsansprüche bis am 20. Juni d. I. auf die Adresse: Hermann Stern, Cluj, Str. Gen. Poetas 3 einschenden.

M. Talvio: Darvak

A világhírű finn író remek regénye, a finn-orosz véres szabadságharc megrázó korából. 324 lap, Athenaeum pompás nagy regénye 132 lej LEPAGE-nál Cluj. Postán utánvétellel.

A Zs. N. Sz. helyicsoporlja lisztujító közgyűlést tart

folyó hó 6-án, vasárnap délelőtt 11 órakor Str. Memorandului 13 alatti helyiségében.

UJ KELET Legújabb hírek

Francia földön, színes külsőségek között lezárultak egy világtörténelmi idill utolsó akkordjai...

Mons falu polgármestere házastársaknak nyilvánította Warfield asszonyt és az egykori Edward angol királyt

Warfield Wallis asszony remegő hangon mondott igent Windsor hercegének. Mons falu polgármestere gyönyörű beszédben köszöntötte a történelmi házasság hőseit

Tours, június 3. (Rador.) A Candé-kastélyra ma délelőtt angol, amerikai és francia lobogókat vontak fel. A kastély környékén több, mint 1200 rendőr állt őrt. Igen sok Scotland yardi detektív is őrködött, hogy a herceget és feleségét ne molesztálják.

Warfield asszony és Windsor herceg esküvője délelőtt 11.47 órakor zajdott le.

Az esküvőt megelőzőleg, a kora reggeli órákban boros és virradt a kastélyra, de 8 óra körül váratlanul kiderült és a meleg napfényben furdott. Nagyszámu újságíró várta már a hajnali órákban a meghívottak érkezését. A filmfelvévők és fotóriporterek hada rejtőzködött el a kastély körüli bozótokban, hogy az esemény minden fázisát megörökítsék. Minden újságíró csak a toursi rendőrség két katonára nyomott, a Candé kastély címerével díszített engedély alapján léphetett be a kastély kertjébe. Akiknek nem volt ilyen engedélyük, a csendőrök távolították el. A kastély felé vezető utakat lezárták a forgalom elől. A falu 200 csendőrből álló legényegység nagyszámu rendőr segítette ki és a Mons felől Toursba érkezőknek valóságos emberszítán kellett áthaladniuk. Mégis a kíváncsiakból hatalmas tömeg verődött össze az egyik szomszédos dombon, ahonnan látni lehet a kastélyt.

„Igen! Igen!”

A parasztok nagyszámban vonultak ki ünneplő ruhákban. Windsor herceg és Wallis Warfield asszony polgári esküvője Mons község városházán folyt le, amely a kastély közvetlen szomszédságában van. A herceget és Warfield asszonyt lelkes „Vive!” kiáltások fogadták. A ceremónia némi késést szenvedett. Metcalfe őrnagy volt a herceg és Roggels Warfieldné tanúja.

Mercier polgármester reszkető hangon tette fel a szokásos kérdéseket:

„Feleségül fogadja Wallis Warfield asszonyt?”

A herceg erős hangon mondott igent. Azután a menyasszonyhoz fordulva:

„Férjül fogadja Windsor herceget?”

Wallis Warfield izgatottságot eláruló hangon válaszolt:

„Igen!”

A házasság kötelékei által egyesültek nek nyilvánítottam Önöket — jelentette ki ünnepélyesen Mercier.

A hallgatóság a ceremónia alatt lélegzet visszafogva követte annak fázisait. A formalitások megtörténte után Mercier szerencsét kívánt a házastársaknak és miatta a herceg mosolyogva nézett a hercegnőre, a következő beszédbé fogott:

„Fenség, hercegnő! A sors véletlen szeszélye folytán egyike a legmeghatóbb idilleknek virágzott ki Franciaország két ege alatt, kertjének virágai között, az Indres mosolygó völgyében. Ennek az évszázados parknak lombjai, a Candé-kastély fénye, olyan keretet nyújtanak, amit Bedaux ur és neje nem készíthettek volna el megfelelőbben, még ha

A modern automobil

szerkezete és kezelése. Irta: Strelhammer A. Uj negyedik kiadás, rengeteg rajzzal, képpel, utánvételt 198 lej LEPAGE-nál Cluj. Kérjen műszaki jegyzéket.

előre megéreztek volna az itt lejátszódó eseményt.

Ebben a keretben áll itt egy szerény község polgármestere, aki méltatlannak érezné magát a nagy megtisztelésre, aminek részesevé lett, ha nem gondolna arra, hogy szerény tisztségének betöltésével egy olyan nemzetet képvisel, amely mindenkor meghajolt a sziv által parancsolt tettek előtt. Fenséged, aki egy hazánkkal annyira baráti ország uralkodója volt, ezen hely kiválasztásával még jobban ki akarta hangsúlyozni azt a szeretetet, ami a két baráti államot egymáshoz fűzi. Mercier ezután legmelegebb szerencseívánatait fejezte ki az új pár előtt Mons község nevében, amely sohasem fogja elfelejteni az 1937. évi június 3-át.

Az egyházi esküvő

A polgári esküvőn csak 12 személy volt jelen, köztük öt újságíró. A ceremónia a francia törvénynek megfelelően folyt le. A herceg zsakettét és szürke nadrágot viselt, Warfieldné „Blue Wallis” komléba volt öltözve s hasonszínű, fehér virágokkal díszített kalapot viselt. A házasságkötési jegyzőkönyv felsorolja a herceg címeit és kitiintéseit és lakhelyétül Fort Belvedere-t jelöli meg. A hercegnő lakhelyének Cumberland van feltüntetve. A jegyzőkönyv szerint a felek közjegyző előtt szerződést is kötöttek.

12 órakor a herceg és hercegné a kastély zenetermébe érkeztek, ami kápolnának lett átalakítva. Az oltárnál Jardine atya előtt két fehér párnára térdelt le a hercegi pár. Az egyházi szertartás után visszatértek a meghívottak közé, akik szerencseívánataikkal halmozták el. Leon Blum nevében a hercegné és hercegnének virágcsokrot adtak át.

A Reuter londoni jelentése szerint Fulham püspöke, akinek jogkörébe tartozik a francia-

országi anglikán egyház, táviratilag tiltakozott Anderson Jardine lelkésznel a Windsor herceg esküvőjén való részvétele ellen, amiért nem kérte ki előzetes hozzájárulását.

„Boldog és hasznos magánéletre készülünk!”

Candé, június 3. Az esküvői szertartás után Windsor herceg és felesége fogadták a vendégek szerencseívánatait. Windsor herceg láthatóan megindulva a következőket mondotta:

— Szívből köszöntök mindenkit, aki eljött körünkbe e számomra és feleségem számára annyira fontos napon. Igazán nem tudok most mondani semmi többet.

A hercegné ezután az étterembe vonult vissza, megnézni, hogy elő van-e készítve minden. Arcáról a boldogság sugárzott. Délután egy órakor a vendégeknek hideg menüt szolgáltak fel. Három órakor délután a legnagyobb napilapok husz tudósítóját beengedték a parkba, ahol a herceg és a hercegné fogadták a sajtó képviselőit. A herceg rámutatott arra, boldog, hogy az újságírókat fogadhatja. Sajnálja, hogy nem fogadhatja őket a kastélyban, azonban a kastély e célra igen szűk. Délután négy órakor a sajtó részére az alábbi közleményt adták ki:

„A herceg és a hercegné felhasználta az alkalmat, hogy megköszönjék az újságíróknak azt az udvarias magatartást, amelyet a szokatlan körülmények között tanúsítottak. Ami a jövőt illeti, a herceg és a hercegné úgy vélik, hogy titkolóznak nem volna semmi értelme. Eppen ezért bármikor készek arra, hogy minden fontos körülménytől tájékozottassák a sajtót. A nehéz napok után most hasznos és boldog magánéletre készülünk, amelynek érdekében nyugalmat kérünk a világsajtótól.

Kedvező kilátások vannak Párizs, London, Róma és Berlin megegyezésére a spanyol-német viszály elsimítása érdekében

Kedvezően ítélik meg az ellenőrzésben résztvevő hajóhadak biztonságára vonatkozó egyezmény megkötésének híret

Londoni jelentés szerint angol diplomáciai körökben remélik, hogy megegyezés jöhet létre Franciaország, Anglia, Olaszország és Németország között az ellenőrzésben résztvevő hajóhadak biztonsága érdekében. Viszont az „összefogásra” vonatkozó tervezett több olyan akadályt emelt, amelyek túl közeli megoldása kétségesnek látszik. A francia kormány hivatalosan értesítette az angol kormányt, hogy kész rokonszenvvel nézni minden olyan tervezetet, ami hivatva lenne Németországot és Olaszországot visszahozni a benemavatkozási bizottságba. Mégis vannak bizonyos nehezen áthidalható technikai nehézségek.

Párizsból jelentik, hogy a legutóbbi spanyol események folytán előállott nemzetközi helyzet alkotja a ma reggeli lapok kommentárjainak tárgyát. A Petit Parisien azt hiszi, hogy elég kedvező kilátások vannak a négy nagyhatalom megegyezésére. Németország majdnem konklánsnak mutatkozik és Olaszország követni fogja minden rábeszélés nélkül. Remélhető, hogy a salamancai és valenciai kormányok nem fognak ellenállni. Az Excelsior szerint az észlelhető nyugodtság lelki jellegű és egyelőre nem várható jogi, vagy technikai megegyezés.

Valenciai jelentés szerint tegnap este tartott minisztertanács azon tiltakozó jegyzéket fogalmazta meg, amit a köztársasági kormány ma küld el a hatalmakhoz. A jegyzékben Almeria bombázásáról lesz szó.

Harcéri jelentések

A valenciai nemzetvédelmi minisztérium jelenti, hogy 21 köztársasági bombavető repülőgép, 21 vadászgéptől kísérve bombázta a felkelők állásait Granja de Ravencánál és Costanál. A Sieera Guadarrama-i fronton egy felkelő repülőt lelőttek, Soria állomásán egy felkelő vonatot felgyújtottak.

A felkelők salamancai főhadiszállása tegnap este azt jelentette, hogy az ellenség támadásait Cabezanál a granjai arcvonalon visszaverték és nagy veszteségeket okoztak neki. Sieera Guadarramában 15 köztársasági repülőt lőttek le. Madridnál a tüzserég fejlett ki élénk tevékenységet, különösen az Egyetemi vár körzetében.

A DNB Palma di Majorcaból kapott jelentése szerint a kormány repülői ismét bombázták a várost. A halálos áldozatok száma 20, a sebesülteké 34. Egyik kormányrepülőt lelőttek. A benne ülő két ismert anarchistát élve emelték ki a romok alól.

Jól megborotválkozva

Meghaltak az Ibanesti négyes ikrek

Bucuresti, június 3. Ibanestiből jelentik, hogy Gheorghe Rabegan négyes ikrei ma reggel meghaltak. Az ikrek gondozása végett kihívott orvos mindaddig nem érkezett meg a faluba. E halálhír elkésredést váltott ki a környéken. A lapok szerint a koraszülött gyermekeket vatta és meleg üveg között kellett volna nevelni bizonyos ideig, de azt a szülők nem tudták teljesíteni.

Harmincmilliószélhámosság egy fővárosi bankban

BUCURESTI, június 3. Egy bucuresti nagybank helyiségében elegáns fiatalember jelent meg és a Samuel Cohen cég által kiállított 30 millió lejre szóló csekket mutatott be. Mivel a fiatalember iratai rendben voltak, a pénzt leszámozták neki. Néhány óra múlva a pénztáros nagy meglepetésére újabb hasonló összegű csekket prezentáltak a fenti cégtől. Azonnal kiderült, hogy szélhámosság történt.

A fenti hírről kapcsolatban a Rador távirati irodát felhatalmazták annak közlésére, hogy az Informatia című lap által közölt 30 milliószélhámosság nem a Banca Româneasca fővárosi, vagy más fiókjára vonatkozik. Az Informatia híradása egy román bankról beszél, de nem közli annak nevét. Innen eredt a sajnálatos tévedés.

LEGUJABB SPORT

Ripensia-CAO 2:1 (0:1)

Oradea-Nagyvárad, június 3. (Az Uj Kelet tud.) Csütörtökön délután három ezer néző előtt játszották le a Ripensia-CAO nemzetibajnoki mérkőzést, amelyet szerencsés körülmények között a Ripensia nyert meg annak dacára, hogy a CAO volt a jobb.

A vezetőgőt az első félidő 19. percében Geczó beadásából Kovács, a CAO-nak szerzte meg. Fordulás után érdekes körülmények között egyenlítő a Ripensia. Kapuküregést végez Dávid, a labdát legújabb szerzés szerint gurítja Sarkadinak, hogy ez adja vissza és a kapuvédő továbbítja a mezőnybe. Közbeugrott azonban Ciolac, aki a labdát elérte, a CAO hálójába továbbította. A 35. percben perdülő labda a Krausz kezét éri, 11-es, amelyet Schwartz védhetetlenül juttat rendeltetési helyére. Vezetete Costel Radulescu.

— Irma Schieler: Marika kérdi: miért? Okos anya írta, szülők okulására. Remélnék, gyermekeknek, felnőtteknek 92 lej Lepagenál Cluj. Postán utánvétellel.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. ayomása Cluj, Strada Barca L. Pop 18. Telefonszám: 18-60.

CENZURAT

Taxa postală
pătită în m.
No. 224713/9

10. Telefon: 1
Havonta 110,
óvra 600, egé
földre: Havon
félővre 12, eg
detések díjsz
KELET” a
zsídóság egye
ja. Cikkeink
forrás megjel

és
a sp
A főp

Bilbaói
a hírt közöl
vesztette. A
és ismeretlen
vesztették k
a sűrű köd
ben egy szü
ülők annak
Mola tá
mányzó; pal
teniszteletek
vel tüntette

Kedve
és I

Londoni jele
berlini és róma
az illető korm
megbizott haj
dése felőli áll
Az angol korm
biztonság eg
bitésévl, más
zónákban ope
sével valósitta
kérdésekben a
haladnak és n
let lehet kidol
és hajlandó k
ismeretlen Ró
Ujabb london
crops és Grand
sign Officebar
ez angol korm
eiről. Egyidej
hogy ama tárg
visszahozni Ol
got a b-nemav
kedvezően foly
evő hajók biz
avaslat alapjá
nég nem érke
ükben remélik
am a biztons
am fognak ké
megoldási té
Római jelert
ellenőrzésére v
vaslatok ta
William Philip
tano külligym
szélesélen azor
hogy a helyzet
Ciano haso
zést.

Madridi jele
armány tegna
entése szerin
armánycsapat
ona hegyesuc
szorították a
A közép-fro
szélesítőgizé
Madridot.
A felkelők fő
rdán este a